

Parlement en Wetenschap

OPVANG IN DE REGIO: EEN VERGELIJKENDE STUDIE¹

Deze factsheet is tot stand gekomen in het kader van de samenwerking tussen de Tweede Kamer, de KNAW, NWO, VSNU en de Jonge Akademie.

Auteurs: Prof. dr. ir. Thea Hilhorst Erasmus Universiteit Rotterdam, Prof. dr. Jorrit Rijpma Universiteit Leiden, Dr. Simona Vezzoli Universiteit Leiden, Drs. Lhamo Meyer Erasmus Universiteit Rotterdam, Dr. Mark van Ostaïjen Erasmus Universiteit Rotterdam

Alle auteurs zijn verbonden aan het Leiden-Delft-Erasmus (LDE) Centre Governance of Migration and Diversity.²

mei 2021

1. Samenvatting

Nederland richt zich op opvang van vluchtelingen in de regio, vanuit het vertrekpunt dat dit kosten-effectief is en dat het integratie- en terugkeerprocessen faciliteert. In een gepolariseerd debat over migratie en asiel, beantwoordt deze beleidskeuze ook aan de wens om enerzijds bescherming te bieden, maar anderzijds dit niet in Nederland zelf te doen. Deze factsheet bespreekt de verschillende beleidsopties die onder de noemer ‘opvang in de regio’ worden geschaard, met een focus op het bieden van bescherming aan vluchtelingen en ontheemden. Deze factsheet is geschreven op verzoek van de Algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking van de Tweede Kamer. De factsheet vergelijkt beleid van Nederland, Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Noorwegen en het Verenigd Koninkrijk. Het is gericht op drie gastlanden: Ethiopië, Jordanië en Libanon.

‘Opvang in de regio’, vaak ‘bescherming in de regio’ genoemd, betekent de opvang van vluchtelingen en ontheemden in de regio van oorsprong. Opvang in de regio is overigens al sinds jaar en dag de realiteit. Cijfers van UNHCR geven aan dat **85% van de vluchtelingen** wereldwijd wordt opgevangen in ontwikkelingslanden, 73% in buurlanden van hun eigen land.

Het beleid van ‘opvang in de regio’ is erop gericht verdere verplaatsing vanuit de regio te voorkomen. Het omvat steun aan landen in de regio om vluchtelingenbewegingen te reguleren; noodopvang te verlenen; en eventueel om vluchtelingen te helpen integreren. De gedachte achter dit beleid is drievoudig. Het biedt vluchtelingen bescherming en stelt hen in staat een nieuw bestaan op te bouwen in het gastland. Het gastland zelf profiteert van de handelsvoordelen en basisvoorzieningen die met buitenlandse steun worden gerealiseerd. Donorlanden hebben hierbij ook een eigen belang. De gedachte is dat betere opvang in de regio kan leiden tot minder asielaanvragen. Cruciale factoren voor het succes van regionaal opvangbeleid zijn een **voldoende niveau van economische ontwikkeling en veiligheid in het gastland**, de **operationele capaciteit** om daadwerkelijk opvang te bieden en de politieke wil om hieraan bij te dragen.

De term ‘opvang in de regio’ wordt soms gebruikt om te verwijzen naar ‘external processing’, d.w.z. het behandelen van asielaanvragen buiten het grondgebied van het land waar de aanvraag zich op richt. Pogingen tot externe behandeling van asielaanvragen zijn tot nu toe gestrand op juridische haalbaarheid, hoge implementatiekosten en negatieve reacties in de gastlanden. In het Nederlands beleid staat external processing los van opvang in de regio, en valt derhalve buiten het kader van deze factsheet.

Het is van belang om op te merken dat de term ‘opvang in de regio’ (*reception in the region*) internationaal geassocieerd wordt met een enge benadering van noodopvang en humanitaire hulp, terwijl de term ‘bescherming in de regio’ (*protection in the region*) een meer omvattende aanpak behelst, waaronder bescherming en humanitaire bijstand, bescherming van de mensenrechten en toepassing van ‘duurzame oplossingen’. Er zijn drie algemeen aanvaarde ‘duurzame oplossingen’ voor vluchtelingen en ontheemden: vrijwillige terugkeer (repatriëring), hervestiging, en lokale integratie.

¹ Contact: hilhorst@iss.nl Informatie: www.dorotheahilhorst.nl

² <https://www.qmdcentre.nl>

Vrijwillige terugkeer is vaak niet mogelijk en hervestiging is voor veel potentiële hervestigingslanden een politiek gevoelige kwestie. Hervestiging betekent dat vluchtelingen bescherming wordt geboden in een derde land via bemiddeling van UNHCR. De meeste beleidsaandacht is gericht op de duurzame oplossing van lokale integratie. Lokale integratie betreft vluchtelingen in lokale ontwikkelingsprocessen: door middel van investeringen in de economie, sociale diensten en basisinfrastructuur die - een cruciaal kenmerk - evenzeer ten goede komen aan vluchtelingen als aan de gastgemeenschap. De ultieme uitkomst van 'lokale integratie' is het verlenen van een permanente verblijfstatus en naturalisatie. Hoewel het idee van lokale integratie breed wordt gedeeld, richt de kritiek zich op een gebrek aan uitvoeringskracht, kwesties van mensenrechtenbescherming in de ontvangende samenleving en de terughoudendheid van rijke landen om zich te houden aan hun toezeggingen tot hervestiging via asielprocedures.

Internationale beleidskaders en -benaderingen

Op internationaal niveau zijn er drie kaders die als leidraad fungeren en beginselen bieden voor de opvang en bescherming van asielzoekers en vluchtelingen: het *Comprehensive Refugee Response Framework* (CRRF) 2016, het *Global Compact on Refugees* (GCR) 2018, en - in mindere mate - het *Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration* (GCM) 2018. Voorts zijn de uitkomsten van de World Humanitarian Summit relevant, over de nieuwe manier van werken, en het zogenaamde Grand Bargain proces waarin humanitaire spelers afspraken hebben gemaakt over de verstrekking van humanitaire hulp.

Op EU-niveau is een aantal beleidskaders en programma's opgezet om enerzijds migratie te beheersen en anderzijds bescherming aan vluchtelingen te bieden. Ook hier wordt ingezet op opvang in de regio, met name als onderdeel van de regionale ontwikkelings- en beschermingsprogramma's die deel uitmaken van het Valletta-actieplan uit 2015. Tegelijkertijd wordt het externe EU-asiel- en migratiebeleid bekritiseerd vanwege de eenzijdige aandacht voor de beheersing van irreguliere migratie ten koste van de bescherming van vluchtelingen.

Landenvergelijking

Er zijn veel overeenkomsten in de aanpak van de zes geselecteerde Europese landen. Alle landen hanteren de nieuwe strategie gericht op bescherming in de regio, zoals overeengekomen in internationale verdragen en programma's, met veel aandacht voor onderwijs en werkgelegenheid. De overheden in deze studie nemen allemaal deel aan EU-programma's en aan multilaterale initiatieven. De nieuwe aanpak hangt samen met een **zichtbare verschuiving van noodhulp naar een meer ontwikkelingsgerichte benadering**, waarbij overheden van ontvangende landen een prominente rol spelen. Die prominente overheidsrol maakt deze beleidsaanpak bijzonder gevoelig voor de politieke wil, wetgeving en opvangcapaciteit van deze landen.

De zes landen leggen verschillende accenten waar het opvang in de regio betreft. Nederland heeft een onderscheidend profiel op het betrekken van de private sector. Een voorbeeld is het initiatief van vijftien Nederlandse bedrijven om vluchtelingen in het buitenland (alsmede in Nederland) kans op werk te bieden (zie pagina 4), zoals Nederlandse tuinders in de omgeving van Addis Abeba. De inzet van bedrijven is tot nu toe vooral beperkt tot initiatieven in de formele arbeidsmarkt in het kader van sociaal verantwoord ondernemen. Een opvallend gegeven is voorts dat Denemarken één van de weinige landen is met een sterke focus op **ontheemden**, terwijl ontheemden 58% beslaan van de totale populatie van mensen op de vlucht voor oorlogsgeweld. Op dit punt is wel een verschuiving waarneembaar, ook in Nederland. De recente kamerbrief over opvang in de regio noemt ontheemden ook als doelgroep van Nederlands beleid voor opvang in de regio en ontheemden zijn toegevoegd als beoogde doelgroep in een aantal programma's³. Terwijl beleid zich richt op het faciliteren van toegang tot werk, zijn arbeidsrechten en -bescherming voor geen enkel land een centraal aandachtspunt. Positief is de betrokkenheid van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) bij een aantal programma's.

³ Rijksoverheid, "Kamerbrief over voortgang opvang vluchtelingen in de regio" <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/01/25/kamerbrief-inzake-voortgang-opvang-in-de-regio> [2021, april].

Conclusies en aanbevelingen

1. De schijnbaar eenduidige noemer ‘opvang in de regio’ staat voor een benadering waar verschillende aspecten in samenhang gezien moeten worden. Namelijk humanitaire ondersteuning, bescherming van mensenrechten en het realiseren van ‘duurzame oplossingen’ zoals vrijwillige terugkeer, hervestiging in derde, veilige landen en lokale integratie. Het is van belang deze aspecten evenwichtig in te zetten en alle aspecten hebben specifieke risico's. Bij **vrijwillige terugkeer** speelt de mate van vrijwilligheid een kritieke rol. Het succes van **lokale integratie** vraagt veel van gastlanden en hangt sterk af van de stabiliteit, politieke bereidwilligheid, wetgeving en economische ontwikkeling van het gastland. **Hervestiging** loopt vaak ver achter bij beloftes en is een heikel punt waarbij draagvlak in donorlanden en goodwill van gastlanden afgewogen moeten worden.
2. De verschuiving in het internationale beleid voor opvang in de regio - van een louter **humanitaire benadering naar een meer ontwikkelingsgerichte benadering** - is duidelijk zichtbaar in het beleid van de zes Europese landen die geselecteerd zijn in deze studie. De verschuiving is met name zichtbaar in de betrokkenheid bij geïntegreerde EU- of multilaterale programma's, zoals de regionale ontwikkelings- en beschermingsprogramma's (RDPP's). Dergelijke programma's kennen een grote rol toe aan nationale autoriteiten en brengen verschillende partners en doelstellingen samen. Capaciteitsontwikkeling van nationale instellingen is vaak onderdeel van dergelijke programma's, juist omdat de (opvang)capaciteit van gastlanden de achilleshiel is voor de effectiviteit van het beleid. Meer algemeen is een succesvol regionaal opvangbeleid afhankelijk van een voldoende niveau van **economische ontwikkeling en veiligheid** in het gastland, de operationele capaciteit om daadwerkelijk opvang te bieden en de **politieke wil** om hieraan bij te dragen.
3. Aangezien de geïntegreerde programma's meerdere doelstellingen hebben is het lastig te bepalen in hoeverre vluchtelingen direct profiteren van deze programma's. Een terugkerend kritiekpunt is dat deze programma's in de praktijk met name gericht zijn op capaciteitsversterking ten behoeve van het controleren van migratie: grenscontroles, identificatieprocessen en regelgeving. EU-kaders, zoals het Nieuwe Pact inzake Migratie en Asiel, zijn grotendeels gericht op het beheersen van migratie- en vluchtelingenbewegingen. Het is van belang een goed evenwicht te bewaken tussen capaciteitsontwikkeling enerzijds en de bescherming en bevordering van gezondheid, onderwijs en werkgelegenheid voor vluchtelingen anderzijds. Om dit evenwicht te waarborgen is het belangrijk om **rapportages** – van budgettoekenning tot impactbepaling – toe te spitsen op de verschillende doeleinden van geïntegreerde programma's.
4. Hoewel opvang in de regio betrekking heeft op vluchtelingen, maakt geïntegreerd beleid vaak weinig onderscheid tussen verschillende **doelgroepen** van migranten. Hoewel dit gegeven recht doet aan de ondoorzichtige realiteit van migratie, waar vaak meerdere motivaties meespelen, kan dit ook het risico vergroten dat **bescherming en wettelijke rechten** van asielzoekers en vluchtelingen over het hoofd worden gezien.
5. De onderzochte Europese landen hebben weliswaar hun voorkeuren voor bepaalde gastlanden en leggen andere accenten, maar zijn vooral opvallend eenduidig in het belang dat zij hechten aan het **bevorderen van lokale integratie** in de regio. Dat geldt met name voor Libanon en Jordanië en in mindere mate voor Ethiopië. De belangstelling voor lokale integratie is erop gericht vluchtelingen een fatsoenlijk bestaan te bieden en tegelijkertijd de spanning met de gastgemeenschap te reduceren door dienstverlening te bevorderen aan de gehele bevolking. De prioritering van lokale integratie is ook ingegeven door eigenbelang van donorlanden, namelijk de wens om migratie- en asielbewegingen te ontmoedigen. Dit is gebaseerd op de aanname dat een gebrek aan basisvoorzieningen één van de drijfveren is van migratie. Er is echter geen bewijs dat betere diensten en voorzieningen mensen ervan weerhouden te migreren. **Lokale integratie hangt in grote mate af van de goodwill** van gastlanden, en die blijkt deels samen te hangen met de mate waarin donorlanden zich houden aan hun beloften om een aantal vluchtelingen van de gastlanden over te nemen (*responsibility sharing*). In de landenvergelijking komen alleen Noorwegen en Duitsland naar voren als landen die zich redelijk aan deze beloften houden.
6. Er zou meer aandacht moeten zijn voor de ontwikkeling van **ontheemden**. Ontheemden vormen 58% van de populatie van mensen die op de vlucht zijn, terwijl de beleidsaandacht zich meer richt op vluchtelingen.

7. Hoewel vooral de eensluidendheid van beleid opvalt legt ieder land onderscheidende accenten. In het geval van Nederland is dat de aandacht voor de rol van de private sector. Initiatieven richten zich op werkgelegenheid in de formele economie. Aandacht voor de versterking van **rechten van migranten in de informele economie** is een internationale beleidslacune, terwijl daar verreweg de meeste migranten (en vluchtelingen?) voor hun overleven van afhankelijk zijn.
8. Er wordt in het publieke debat regelmatig verwezen naar **externe verwerking** van asielaanvragen in gastlanden onder de noemer van opvang in de regio, hoewel dit in Nederland buiten het beleid van opvang in de regio valt. Externe verwerking van asielaanvragen is politiek een heet hangijzer, waarbij de wenselijkheid wordt ingeperkt door juridische en praktische haalbaarheid, hoge uitvoeringskosten en negatieve reacties in de gastlanden. Sinds 2017 heeft Frankrijk kleinschalige opvangcentra gerealiseerd in Niger en Tsjaad, de Deense regering heeft initiatieven in voorbereiding en het Verenigd Koninkrijk onderzoekt verschillende opties. Het Nieuwe Pact voor Asiel en Migratie voorziet niet in nieuwe initiatieven op Europees niveau.

Ondanks verschillen in focus, definitie en uitvoering van een beleid gericht op ‘opvang in de regio’ zijn de zes onderzochte Europese landen eensgezind in het belang dat zij toekennen aan een geïntegreerd, ontwikkelingsgericht beleid. Dat doen ze doorgaans middels een multilaterale programmering, waarin humanitaire bescherming wordt gecombineerd met duurzame oplossingen, zoals lokale integratie, vrijwillige terugkeer of hervestiging. Aangezien dit een recente beleidsverschuiving is, is het belangrijk om te investeren in monitoring en evaluatie om na te gaan of politieke aspiraties in de praktijk worden gerealiseerd. Het is daarbij van belang meer overzicht te krijgen in de geldstromen die gemoeid zijn met opvang in de regio. Het is vooral belangrijk om de impact van deze programma's te monitoren, met name wat betreft de gevolgen voor gastlanden en het langetermijnperspectief van vluchtelingen.

2. Introductie

Nederland richt zich op opvang van vluchtelingen in de regio. Intuïtief is dit een aantrekkelijke keuze, wanneer als vertrekpunt wordt aangenomen dat regionale opvang kosteneffectief is en dat het integratie- en terugkeerprocessen faciliteert⁴. In een gepolariseerd debat over migratie en asiel, beantwoordt deze beleidskeuze ook aan de wens om enerzijds bescherming te bieden, maar anderzijds dit niet in Nederland zelf te doen. Echter, opvang in de regio roept ook vragen op, waaronder die naar de draagkracht van de regio en mogelijk ontwrichtende gevolgen, zoals in een land als Libanon, waar Syrische vluchtelingen meer dan 20% van de bevolking uitmaken⁵. Opvang in de regio is geen *magic bullet*.

Deze factsheet bespreekt de verschillende beleidsopties die onder de noemer ‘opvang in de regio’ worden geschaard, met een focus op het bieden van bescherming aan vluchtelingen en ontheemden⁶. Daarbij wordt gekeken naar de mogelijke consequenties van dit beleid en worden Nederlandse initiatieven in vergelijkend perspectief geplaatst. Deze factsheet is geschreven op verzoek van de Algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking van de Tweede Kamer en dient als achtergrond bij discussie over de volgende vragen:

- a) *Hoe geven andere Europese landen invulling aan ‘opvang in de regio’?*
- b) *Waar werkt Nederland samen met andere landen?*
- c) *Is Nederland onderscheidend en betekenisvol in zijn aanpak?*
- d) *Welk beleid biedt een goed perspectief?*

⁴ Ministerie van Justitie en Veiligheid (2020), “Onderzoek Vluchtelingenverdrag” <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/03/tk-onderzoek-vluchtelingenverdrag> [2021, december].

Tweede Kamer der Staten-Generaal (2018) “Migratiebeleid; Brief regering; Global Compact on Refugees” <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-166.pdf> [2021, december].

Tweede Kamer der Staten-Generaal (2018) “Vreemdelingenbeleid; Brief regering; Integrale migratieagenda” <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-19637-2375.pdf> [2021, december].

⁵ Europese Commissie (2020) “Lebanon” https://ec.europa.eu/echo/where/middle-east/lebanon_en#:~:text=Syrian%2520refugees%2520make%2520up%2520more,is%2520increasingly%2520vulnerable%2520and%2520destitute [2020, december].

⁶ Voor een definitie van deze termen, zie [Begrippenlijst - UNHCR Nederland](#).

In een voorbereidend gesprek met de commissieleden Joël Voordewind en Anne Kuik werd besloten om het beleid van Nederland, Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Noorwegen en het Verenigd Koninkrijk te vergelijken. Daarnaast is gekozen voor drie landenstudies: Ethiopië (casus Hoorn van Afrika), Jordanië en Libanon (casus Midden-Oosten). Deze factsheet is gebaseerd op desk research, waarbij gegevens zijn verzameld uit academische bronnen, beleidsdocumenten van nationale en Europese overheden, documenten van NGO's en internationale organisaties. Daarnaast zijn er elf interviews gehouden met internationale deskundigen (tabel A1 in de bijlage).

Financiële gegevens zijn sporadisch in het factsheet opgenomen, aangezien de geldstromen versnipperd en niet in gezamenlijkheid beschikbaar zijn. Gegevens worden gepresenteerd uit het Financial Tracking System van OCHA⁷, tot het jaar 2020. Deze betreffen humanitaire hulp en omvatten enerzijds een breder spectrum aan humanitaire activiteiten, terwijl anderzijds veel programmering rond opvang in de regio niet bij het FTS aangemeld worden.

3. Definities

Onder 'opvang in de regio' verstaan we in deze factsheet de opvang van vluchtelingen en ontheemden in de regio van oorsprong. Daarbij merken we op dat die opvang al sinds jaar en dag de realiteit is, aangezien de overgrote meerderheid van ontheemden nooit een grens overschrijdt (ontheemden of *Internally Displaced Persons* (IDPS)) of een toevluchtsoord vindt in de grensregio's van buurlanden. Landen als Kenia, Ethiopië, Jordanië, Libanon, Pakistan en nu Bangladesh (Rohingya's) hebben altijd borg gestaan voor de opvang van het overgrote deel van vluchtelingen. Cijfers van UNHCR geven aan dat 85% van de vluchtelingen wereldwijd worden opgevangen in ontwikkelingslanden, 73% in buurlanden van hun eigen land⁸.

Het beleid van 'opvang in de regio' is erop gericht verdere verplaatsing vanuit de regio te voorkomen. Het is recentelijk gemeengoed geworden, niet enkel in nationaal beleid, maar ook in internationale verdragen en beleidsovereenkomsten⁹. Het omvat steun aan landen in de regio om vluchtelingenbewegingen te reguleren; noodopvang te verlenen; en eventueel om vluchtelingen te helpen integreren. Landen in de regio ontvangen hiertoe financiële steun, handelsvoordelen of politieke concessies. De gedachte achter dit beleid is drievoudig. Het biedt vluchtelingen bescherming en stelt hen in staat een nieuw bestaan op te bouwen in het gastland. Het gastland zelf profiteert van de handelsvoordelen en basisvoorzieningen die met buitenlandse steun worden gerealiseerd. Donorlanden hebben hierbij ook een eigenbelang. De gedachte is dat betere opvang in de regio kan leiden tot minder asielaanvragen. Investeren in de regio stut bovendien een politiek streven naar zo'n vermindering, in situaties zoals in Nederland waar de samenleving verdeeld is over de mate van draagvlak voor meer opvang van asielzoekers. Daar waar opvang in de regio gepaard gaat met beloftes tot hervestiging van asielzoekers vanuit de regio in bijv. Europa (denk aan de EU-Turkije verklaring van 2016) heeft dit tot doel enerzijds het gastland in de regio te ontlasten en anderzijds vluchtelingenbewegingen te kunnen beheersen, waarbij vluchtelingen een legale toegang tot bescherming wordt geboden en zij daarmee niet langer overgeleverd zijn aan mensensmokkelaars. In het geval van de Turkije deal is het laatste niet gerealiseerd.

Cruciale factoren voor het succes van regionaal opvangbeleid zijn een voldoende niveau van economische ontwikkeling en veiligheid in het gastland, de operationele capaciteit om daadwerkelijk opvang te bieden en de politieke wil om hieraan bij te dragen.

---

⁷ OCHA: United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs.

⁸ UNHCR Global Trends <https://www.unhcr.org/globaltrends2019/> [2021, December].r].

⁹ Zie overzicht volgende paragraaf.

De term 'opvang in de regio' wordt in het publieke debat soms gebruikt om te verwijzen naar 'external processing', d.w.z. het behandelen van asielaanvragen buiten het grondgebied van het land waar de aanvraag zich op richt. Het verschil met 'opvang in de regio' zoals in deze factsheet wordt besproken, is dat bij een positieve beslissing de vluchteling opvang krijgt in het land van asiel. Pogingen tot externe behandeling van asielaanvragen (niet van Nederland) zijn tot nu toe gestrand op juridische haalbaarheid, hoge implementatiekosten en negatieve reacties in de gastlanden¹⁰.

Het is van belang om op te merken dat de term 'opvang in de regio' (*reception in the region*) internationaal geassocieerd wordt met een enge benadering van noodopvang en humanitaire hulp, terwijl de term 'bescherming in de regio' (*protection in the region*) een meer omvattende aanpak behelst, waaronder bescherming en humanitaire bijstand, bescherming van de mensenrechten en toepassing van 'duurzame oplossingen'¹¹. Het idee van bescherming in de regio benadrukt het verband tussen humanitaire benaderingen en ontwikkelingsbeleid. Collier en Betts¹² hebben sterk gepropageerd dat de vluchtelingenproblematiek in wezen een ontwikkelingsprobleem is, waarbij werkgelegenheid een cruciaal aspect van de bestaanszekerheid van vluchtelingen is.

Er zijn drie algemeen aanvaarde zogenaamde duurzame oplossingen voor vluchtelingen en ontheemden¹³: vrijwillige terugkeer (repatriëring); hervestiging; lokale integratie. **Hervestiging** betekent dat vluchtelingen bescherming wordt geboden in een derde land via bemiddeling van UNHCR. Daarnaast zijn er ook andere vormen van legale toegang tot bescherming in ontwikkeling zoals humanitaire visa en *private sponsorships*, waarbij private partijen financieel verantwoordelijk nemen voor een hervestigde vluchteling. Hervestiging wordt ook gebruikt voor door donoren gesubsidieerde toegang tot een land dat veiliger wordt geacht dan het eerste land waar vluchtelingen zijn aangekomen. Het laatste is bijvoorbeeld van toepassing op Soedanezen of andere vluchtelingen die vanuit Libië hervestigd worden in Rwanda.

Vrijwillige terugkeer is vaak niet mogelijk en **hervestiging** is voor veel potentiële hervestigingslanden een politiek gevoelige kwestie en loopt in aantal ver achter bij de aanvragen van UNHCR. UNHCR rapporteerde dat in 2019 slecht 4,5% van de benodigde hervestiging is gerealiseerd¹⁴. De meeste beleidsaandacht is dan ook gericht op de derde duurzame oplossing van **lokale integratie**. Lokale integratie doelt op vluchtelingen die worden betrokken in lokale ontwikkelingsprocessen: door middel van investeringen in de economie, sociale diensten en basisinfrastructuur die - een cruciaal kenmerk - evenzeer ten goede komen aan vluchtelingen als aan de gastgemeenschap. De ultieme uitkomst van 'lokale integratie' is het verlenen van een permanente verblijfstatus en naturalisatie.

Een aansprekend voorbeeld van lokale integratie inspanningen is de speciale economische zone (SEZ) die in 2016 werd gelanceerd als onderdeel van het 'Jordaniëpact', waar speciale regelgeving internationale bedrijven faciliteert bij het opzetten van bedrijven en het verschaffen van werkgelegenheid aan vluchtelingen. Het idee van een dergelijke zone is om economische ontwikkeling te stimuleren en arbeidsuitbuiting tegen te gaan. Eén van de architecten van deze oplossing, Alexander Betts, beschouwt dit experiment als 'een politiek succes dat economisch en sociaal volledig gefaald heeft'¹⁵. Banen zijn schaars en de overgrote meerderheid van vluchtelingen blijft afhankelijk van de informele sector, waar wettelijke bescherming tegen misbruik ontbreekt.

¹⁰ ACVZ (2010) "External Processing: conditions applying to the processing of asylum applications outside the European Union", Advisory Report; A. Palm, "A French Processing Centre in Niger: The first step towards extraterritorial processing of asylum claims or (just) good old resettlement?" Global Issues, (april 2018) https://www.researchgate.net/publication/324966029_A_French_Processing_Centre_in_Niger_The_first_step_towards_extraterritorial_processing_of_asylum_claims_or_just_good_old_resettlement [2021, januari]; V. Guiraudon (2018) "How far can Europe push back its borders? The case of France in Niger" <https://theconversation.com/how-far-can-europe-push-back-its-borders-the-case-of-france-in-niger-96556>. [2020, december].

¹¹ Uzelac and Meester (2018) "Clingendael Report: Is there protection in the region?" <https://www.clingendael.org/pub/2018/is-there-protection-in-the-region/> [2020, december].

¹² A. Betts & Collier, P. Refuge: Transforming a broken refugee system. (London: Penguin books, 2018).

¹³ United Nations (2018) "Global Compact On Refugees" <https://www.unhcr.org/5c658aed4.pdf> [2020, december].

¹⁴ UNHCR (2019) "Projected Global Resettlement Needs 2021" <https://www.unhcr.org/protection/resettlement/5ef34bf7/projected-global-resettlement-needs-2021.html> [2020, januari].

¹⁵ Interview Alexander Betts 12 Januari 2021. Zie ook: Behzad Yaghmaian (2017) "How Not to Fix the Refugee Crisis – A Response to 'Refugee'" Refugees Deeply Blog, 20 April 2017 <https://deeply.thenewhumanitarian.org/refugees/articles/2017/04/19/displaced-in-the-lingering-cloud-raised-by-isis-scorched-earth-policy> [2020, december].

Een ander voorbeeld dat vaak genoemd wordt is de situatie in Oeganda, waar vluchtelingen worden opgevangen in gemeenschappen waar ze een stuk land aangeboden krijgen om te bewerken in plaats van in vluchtelingenkampen te verblijven¹⁶.

Hoewel het idee van lokale integratie breed wordt gedeeld, richt de kritiek zich op een gebrek aan uitvoeringskracht, kwesties van mensenrechtenbescherming in de ontvangende samenleving en de openlijke terughoudendheid van rijke landen om de verantwoordelijkheid te verdelen door zich te houden aan de verplichtingen tot hervestiging via asielprocedures¹⁷. De volgende paragraaf bevat een korte weergave van de belangrijkste internationale beleidskaders waarin 'opvang in de regio' is opgenomen.

4. Internationale beleidskaders en -benaderingen

Op internationaal niveau zijn er drie kaders die als leidraad fungeren en beginselen bieden voor de opvang en bescherming van asielzoekers en vluchtelingen: het *Comprehensive Refugee Response Framework* (CRRF) 2016¹⁸, het *Global Compact on Refugees* (GCR) 2018¹⁹, en - in mindere mate - het *Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration* (GCM) 2018^{20,21}.

Het CRRF onderstreept de noodzaak humanitaire actie zoveel mogelijk te verbinden met ontwikkelings-samenwerking in een alomvattende aanpak die opvang, steun aan de ontvangende gemeenschap en het streven naar duurzame oplossingen combineert. Het GCR bouwt hierop voort door de gedeelde verantwoordelijkheid te benadrukken voor het ondersteunen van opvanglanden, het ondersteunen van landen van herkomst met het oog op een veilige terugkeer, het bevorderen van hervestiging in derde, veilige landen en het vergroten van de zelfredzaamheid van vluchtelingen. Het GCM richt zich in de eerste plaats op migranten, met inbegrip van kwetsbare personen, zoals irreguliere migranten en slachtoffers van mensenhandel. Net als het GCR benadrukt het GCM het belang van de bescherming van de mensenrechten van migranten, ongeacht hun verblijfsstatus.

Op EU-niveau is een aantal beleidskaders en programma's opgezet om migratie en de bescherming van vluchtelingen aan te pakken. Reeds in 2005 werden regionale beschermingsprogramma's (Regional Protection Programmes, RPP's) ingevoerd om terugkeer, lokale integratie en hervestiging in derde landen te bevorderen. Sinds 2014 zijn de RPP's uitgebreid met ontwikkelingsdoelstellingen, wat heeft geresulteerd in het opzetten van regionale ontwikkelings- en beschermingsprogramma's (Regional Development and Protection Programmes, RDPP's). De RDPP's in Noord-Afrika en de Hoorn van Afrika maken deel uit van het Valletta-actieplan 2015, dat wordt geïmplementeerd binnen eerder opgezette overlegstructuren (Rabat-proces, Khartoem-proces en de gezamenlijke EU-Afrika-strategie). De eigenlijke activiteiten in het kader van het RDPP betroffen voor het grootste deel de ondersteuning van de grenscontrole, identificatie, registratie en huisvestingscentra.

De Totaalaanpak van Migratie en Mobiliteit (GAMM, 2011), waar de Mobiliteitspartnerschappen en ook de Gemeenschappelijke Agenda's voor Migratie en Mobiliteit (CAMM) onder vallen, zijn gericht op het reguleren van legale migratie en het ontmoedigen van irreguliere migratie. Het EU-asiel- en migratiebeleid wordt bekritiseerd vanwege de eenzijdige aandacht voor de beheersing van irreguliere migratie ten koste van de bescherming van vluchtelingen²².

¹⁶ A. Betts, L. Bloom, J. Kaplan, N. Omata (2014) "Refugee Economies: Rethinking Popular Assumptions" Humanitarian Innovation Project, Oxford, <https://www.rsc.ox.ac.uk/files/files-1/refugee-economies-2014.pdf> [2021, januari]. Zie ook <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/met-alleen-veerkracht-zijn-syrische-vluchtelingen-niet-geholpen~bbaea863/>

¹⁷ T. Spijkerboer (2015) "Reception in the region – or dumping?" <http://thomasspijkerboer.eu/thomas-blogs/reception-or-dumping-in-the-region/> [2020, december].

¹⁸ United Nations (2016), *Comprehensive Refugee Response Framework* <https://www.unhcr.org/comprehensive-refugee-response-framework-crrf.html> [2020, december].

¹⁹ United Nations (2018) "Global Compact On Refugees" <https://www.unhcr.org/5c658aed4.pdf> [2020, december].

²⁰ United Nations (2018) "Global Compact For Safe, Orderly And Regular Migration": <https://www.iom.int/global-compact-migration> [2020, december].

²¹ We hanteren de Engelse titels van internationale verdragen omdat daar geen officiële Nederlandse versies van bestaan. De EU beleidskaders zijn wel bekend onder een Nederlandse titel.

²² ECRE (2017) "EU External Cooperation and Global Responsibility Sharing: Towards an EU Agenda for Refugee Protection" <https://www.ecre.org/wp-content/uploads/2017/04/Policy-Papers-03.pdf> [2020, december].

Ook in het voorstel van de Europese Commissie voor een Nieuw Pact inzake Migratie en Asiel (2020)²³ ligt de nadruk bij de samenwerking met derde landen op het controleren van migratie en het beheersen van asielbewegingen, gecombineerd met een effectiever en aangescherpt grens- en terugkeerbeleid in Europa zelf.

In het nieuwe pact herhaalt de Commissie haar steun voor noodhulp aan vluchtelingen en ontheemden, alsmede voor 'duurzame ontwikkelingsgerichte oplossingen'. Haar mededeling uit 2016 over 'Nieuwe Partnerschapskaders met Derde Landen in het kader van de Europese Agenda voor Migratie' (2016) geldt vooralsnog als leidraad voor de samenwerking met derde landen²⁴. De Europese Unie selecteerde in 2016 een aantal prioritaire partnerschapslanden, waaronder zwaarbelaste landen als Jordanië en Libanon en landen van strategisch belang, zoals Ethiopië en Niger²⁵. Het eerder hierboven genoemde Jordaniëpact is hier een direct uitvloeisel van. De financiering voor projecten onder deze partnerschappen hangt af van de ligging van de betreffende derde landen. Bij Jordanië gaat het bijvoorbeeld om het Europees Nabuurschapsinstrument, terwijl voor Turkije het Instrument voor Pre-Toetredingssteun werd aangewend en voor Niger het Financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking (FIS). Tegelijkertijd zijn financieringsstromen niet altijd doorzichtig. Zo is bijvoorbeeld vanuit het FIS geld beschikbaar gemaakt voor het EU-noodtrustfonds voor Afrika.

Om de kritiek te weerleggen dat de Europese Unie zich vooral zou richten op migratiebeheer en terugkeer, wijst de Commissie er graag op dat 80% van de humanitaire begroting van 1,2 miljard euro (2018) respectievelijk 1,6 miljard euro (2019) bestemd is voor gedwongen ontheemden en gastgemeenschappen om te voorzien in onmiddellijke, elementaire behoeften bij conflicten, crises en langdurige ontheemding²⁶. Daarnaast wil de EU meer maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de huidige toezeggingen op het gebied van hervestiging worden nagekomen (tabel A2 in de bijlage). Hiermee zijn de belangrijkste internationale beleidskaders aan bod gekomen en worden in de volgende paragraaf de geselecteerde landen afzonderlijk besproken.

Om de relatie tussen humanitaire hulp en ontwikkeling uit te werken zijn voorts de rapportage van de Algemeen Secretaris van de Verenigde Naties van de World Humanitarian Summit (WHS) van 2016 van belang²⁷. De WHS was bedoeld als een keerpunt om de uitvoering van humanitaire hulp meer in handen te laten van nationale en lokale actoren. 51 internationale actoren – donoren, VN organisaties en grote hulporganisaties hebben zich verenigd in de Grand Bargain om het gedachtengoed van de WHS concreet te maken, onder andere met de toezegging om meer fondsen rechtstreeks aan nationale spelers over te dragen²⁸.

5. Internationaal vergelijkende beleidsanalyse

Nederland

De Nederlandse regering kiest voor een integrale aanpak met een focus op regionale opvang zoals vastgelegd in de GCR. De combinatie van humanitair beleid en ontwikkeling sluit aan bij een lange geschiedenis van Nederlandse ontwikkelingssamenwerking en plaatst Nederland in een sterke positie om te pleiten voor lastenverdeling binnen de donorgemeenschap.

²³ Europese Commissie (2020) "New Pact On Migration and Asylum", Brussel. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:85f-f8b4f-ff13-11ea-b44f-01aa75ed71a1.0002.02/DOC_3&format=PDF [2020, december].

²⁴ Europese Commissie (2016) "Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council and the European Investment Bank on establishing a new Partnership Framework with third countries under the European Agenda on Migration", Brussel. https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160607/communication_external_aspects_eam_towards_new_migration_ompact_en.pdf [2020, december].

²⁵ E. Collett and A. Ahad (2107) "EU Migration Partnerships: A work in progress" Brussels, Migration Policy Institute Europe <https://www.migrationpolicy.org/sites/default/files/publications/TCM-EUMigrationPartnerships-FINAL.pdf>, pagina 6 [2021, januari].

²⁶ Europese Commissie (2020) "New Pact On Migration and Asylum", Brussel. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:85f-f8b4f-ff13-11ea-b44f-01aa75ed71a1.0002.02/DOC_3&format=PDF pagina 19 [2021, januari].

²⁷ United Nations General Assembly (2016) "Outcome of the World Humanitarian Summit", New York. <http://agendaforhumanity.org/sites/default/files/A-71-353%20-%20SG%20Report%20on%20the%20Outcome%20of%20the%20WHS.pdf> [2021, mei].

²⁸ The Grand Bargain (Official Website), <https://interagencystandingcommittee.org/grand-bargain> [2021, mei].

Het Nederlandse beleid is in de eerste plaats gericht op multilateralisme. Nederland sluit aan bij en speelt een actieve rol in EU- en internationaal beleid. Het heeft een leidende rol gespeeld in het *Regional Development Protection Programme* (RDPP) in Ethiopië²⁹, dat gefinancierd wordt via het EU-noodtrustfonds voor Afrika en waarbij veel internationale humanitaire partners betrokken zijn. Daarnaast draagt Nederland bij aan het *Ethiopia Country Refugee Response Plan* (ECRRP)³⁰, dat wordt geleid door de VN en de Ethiopische overheid met soortgelijke doelstellingen als het RDPP.

Om de toegang tot onderwijs en werkgelegenheid voor vluchtelingen en gastgemeenschappen in Libanon, Jordanië, Irak, Egypte en de Hoorn van Afrika te verbeteren, heeft de Nederlandse regering 128 miljoen euro per jaar (2019-2025) uitgetrokken. In lijn met de 'handels- en hulpaanpak' probeert Nederland de rol van de particuliere sector te versterken. Zo hebben zich bijvoorbeeld vijftien Nederlandse bedrijven (waaronder ING, Philips, Randstad en ABN-AMRO) tijdens de door de TENT Foundation georganiseerde *Dutch Business Summit* op 8 april 2019 aan werkgelegenheid voor 3.500 vluchtelingen in Nederland en in het buitenland gecommitteerd^{31,32}.

Op vergelijkbare wijze heeft Nederland in 2018 het *Prospects Partnership* geïnitieerd en 500 miljoen Euro geïnvesteerd in een vijfjarig internationaal partnerschapsprogramma met de Wereldbankgroep (de Wereldbank en de *International Finance Corporation*), UNICEF, UNHCR en ILO om de samenwerking met (lokale) overheden, de private sector en andere partijen te bevorderen en langdurige ontheemding aan te pakken. Het innovatieve samenwerkingsmodel investeert in Irak, Jordanië, Libanon, Egypte, Oeganda, Kenia, Soedan en Ethiopië in onderwijs, werkgelegenheid en bescherming, met de nadruk op vluchtelingen, intern ontheemden en kwetsbare gastgemeenschappen^{33,34,35}.

Denemarken

Denemarken richt zich sterk op de ondersteuning en bescherming van vluchtelingen, mensen zonder nationaliteit (waaronder bijv. Palestijnen in Syrië en Libanon), gerepatrieerden, ontheemden en de bevordering van duurzame oplossingen. UNHCR roemt Denemarken om zijn bereidheid meerjarige interventies en flexibele financieringsmechanismen te steunen³⁶.

Denemarken steunt verschillende multilaterale initiatieven in aandachtsregio's, waaronder het *Syria Refugee Response and Resilience Plan* (3RP) en het *Ethiopia Country Refugee Response Plan* (ECRRP) (bijlage, tabel A3). Denemarken speelt een leidende rol in het regionale ontwikkelings- en beschermingsprogramma van de EU (RDPP II) in Jordanië, Libanon en Irak (2018-2021). Het Deense internationale ontwikkelingsagentschap (DANIDA) is verder betrokken bij twee initiatieven voor duurzame oplossingen. De *Solutions Alliance* is een initiatief van verschillende instanties (niet actief in de focuslanden van deze factsheet) dat tot doel heeft het bewustzijn van ontheemding als een ontwikkelingsuitdaging te vergroten en legale en humanitaire oplossingen voor vluchtelingen en ontheemden te bevorderen³⁷. DANIDA is ook financieringspartner van het *Regional Durable Solutions Secretariat* (ReDSS), dat in 2015 is opgericht om duurzame oplossingen voor ontheemde gemeenschappen in Oost-Afrika en de Hoorn van Afrika te bevorderen. ReDSS wil bijdragen aan het Comprehensive Refugee Response Framework (CRRF) en richt zich speciaal op duurzame oplossingen voor ontheemden³⁸.

²⁹ EU-noodtrustfonds voor Afrika "Regional Development and Protection Programme in Ethiopia https://ec.europa.eu/trustfundfor-africa/region/horn-africa/ethiopia/regional-development-and-protection-programme-ethiopia_en [2020, december].

³⁰ UNHCR "Ethiopia Country Refugee Response Plan 2020-2021" <https://reporting.unhcr.org/sites/default/files/Ethiopia%202020-2021%20Country%20Refugee%20Response%20Plan%20-%20January%202020.pdf> [2021, januari].

³¹ Tweede Kamer der Staten-Generaal (2019) "Vreemdelingenbeleid; Brief regering; Voortgang integrale migratieagenda" <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-19637-2535.pdf> [2021, december].

³² Spark (2019) "Dutch private sector makes commitments to refugees" <https://spark.ngo/just-csr-or-real-business-dutch-private-sector-makes-commitments-to-refugees/> [2021, januari].

³³ Rijksoverheid, "Regulees and migration" <https://www.government.nl/topics/development-cooperation/the-development-policy-of-the-netherlands/refugees-and-migration> [2021, januari].

³⁴ Rijksoverheid, "Kamerbrief over voortgang opvang vluchtelingen in de regio" <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/01/25/kamerbrief-inzake-voortgang-opvang-in-de-regio> [2021, april].

³⁵ ILO (2020), "Global Vision Note" https://www.ilo.org/global/programmes-and-projects/prospects/WCMS_740033/lang-en/index.htm [2021, april].

³⁶ UNHCR Denemarken, <https://reporting.unhcr.org/donors-denmark> [2020, december].

³⁷ Op dit moment actief in Somalië en Tanzania, met vooruitzicht om in Uganda en Zambia actief te zijn.

³⁸ Andere financierende partners zijn de Europese Unie, de Europese Civiele Bescherming en Humanitaire Hulp, en UKAid: <https://regionaldss.org/index.php/who-we-are/about-redss/> [2020, december].

Naast deze initiatieven voor bescherming in de regio onderzoekt de Deense regering ook mogelijkheden tot externalisering van de Deense asielprocedure. De sociaaldemocratische partij is voornemens om in maart 2021 een wetsvoorstel in te dienen voor 'external processing'. De precieze inhoud van het wetsvoorstel is nog niet bekend, maar verwacht wordt dat de Deense regering een model voor asielprocedures in de regio zal voorstellen, alleen of samen met andere EU-lidstaten. De Deense regering heeft al begrotingsruimte gereserveerd voor ondersteuning van landen in de westelijke Balkan bij vrijwillige terugkeer van migranten en voor voorlichtingscampagnes over illegale migratie in de Hoorn van Afrika. Daarnaast worden regeringen van Tunesië en Rwanda gesteund voor hervestiging van vluchtelingen, met name uit Libië, in deze veiliger geachte derde landen³⁹.

Frankrijk

De Franse regering is proactief in het verbinden van humanitaire hulp met ontwikkelingssamenwerking. Daarbij is de centrale doelstelling het versterken van de veerkracht en de economische onafhankelijkheid van vluchtelingen en het bevorderen van gendergelijkheid, onderwijs, energie en infrastructuur in de opvanggebieden. De Franse regering speelde een actieve rol in het Global Refugee Forum in 2019, waarbij zij aandacht op aandacht voor ontheemding als gevolg van oorlog en vervolging en voor de ondersteuning van ontvangende gemeenschappen⁴⁰. Tot de door de Franse regering gefinancierde initiatieven behoren het programma voor regionale ontwikkeling en bescherming (RDPPH) in Jordanië, Libanon en Irak, dat wordt uitgevoerd door het *Agence Française de Développement* (AFD), en het Syrische plan (3RP) dat in Jordanië, Libanon, Irak, Turkije en Egypte wordt uitgevoerd (bijlage, tabel A3).

De Franse regering heeft ook enkele pilotprojecten opgezet om asielzoekers in Niger en Tsjad te screenen, waaronder migranten die uit Libië werden geëvacueerd met de belofte dat Frankrijk een aantal van hen zou overnemen. De toezegging van Frankrijk was om in 2019 3.000 vluchtelingen uit Niger en Tsjad⁴¹ op te vangen, maar de werkelijke hervestigingcijfers liggen veel lager: 80 uit Niger, en tussen de 183 en 240 uit Tsjad^{42,43}. Daarbij gaat het vooral om vluchtelingen uit Soedan en de Centraal-Afrikaanse Republiek.

Duitsland

De Duitse regering geeft blijk van een sterke betrokkenheid bij het handhaven van de humanitaire principes in de noodhulp en is daarnaast een belangrijke aanjager van internationale kaders zoals het *Global Compact on Refugees*⁴⁴. Duitsland heeft een vergelijkbare focus als Nederland op onderwijs en het creëren van werkgelegenheid, in lijn met de prioriteiten die in internationale kaders zijn vastgelegd⁴⁵. Het land hanteert een driedelige aanpak: het aanpakken van de onderliggende oorzaken van ontheemding; het ondersteunen van vluchtelingen; en het stabiliseren en versterken van de gastgemeenschappen⁴⁶.

³⁹ Voor grenscontrolecapaciteit en nationaal beschermingssysteem; in Rwanda zijn de fondsen bedoeld voor het noodoverbrengingsmechanisme voor de evacuatie uit de gevangnissen in Libië naar Rwanda.

⁴⁰ UNHCR Frankrijk, <https://reporting.unhcr.org/donors-france> [2020, december].

⁴¹ V. Guiraudon (2018) "How far can Europe push back its borders? The case of France in Niger" <https://theconversation.com/how-far-can-europe-push-back-its-borders-the-case-of-france-in-niger-96556>. [2020, december].

⁴² IOM (2019) "183 Refugees Resettled from Chad to France with IOM Support" <https://www.iom.int/news/183-refugees-resettled-chad-france-iom-support> [2021, januari].

⁴³ InfoMigrants (2019) « La France va recevoir près de 240 demandeurs d'asile auditionnés au Tchad par l'Ofpra » <https://www.infomigrants.net/fr/post/15547/la-france-va-recevoir-pres-de-240-demandeurs-d-asile-auditionnes-au-tchad-par-l-ofpra> [2020, december].

⁴⁴ UNHCR Duitsland, <https://reporting.unhcr.org/donors-germany> [2020, december].

⁴⁵ Federale ministerie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, "International cooperation: European and international refugee policies" <https://www.bmz.de/en/issues/Sonderinitiative-Fluchtursachen-bekaempfen-Fluechtlinge-reintegrieren-europaeische-und-internationale-Fluechtlingspolitik/index.html> [2021, januari].

⁴⁶ Federale ministerie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, "Tackling the root causes of displacement – supporting refugees - strengthening host communities" <https://www.bmz.de/webapps/flucht/index.html#/en/> [2021, januari].

Het Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung (BMZ) werkt nauw samen met de *Kreditanstalt für Wiederaufbau* (KfW), wat een belangrijk financieringskanaal is in de Duitse ontwikkelingsamenwerking⁴⁷, en met de Duitse ontwikkelingsorganisatie voor internationale samenwerking *Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit* (GIZ) voor wat betreft de dienstverlening.

In Jordanië en Libanon lopen door de Duitse regering gesteunde initiatieven gericht op vluchtelingen en lokale gemeenschappen met het oog op de bevordering van integratie en inclusie op lange termijn⁴⁸. Tot de ondersteunde acties behoren onder meer infrastructurele ontwikkeling - zoals scholen en gezondheidscentra - en bijstand bij vrijwillige terugkeer⁴⁹. De Duitse regering is de grootste donor van het *Syria Refugee Response and Resilience Plan* (3RP), de enige donor van het *Partnership for Prospects* (P4P) in 2016-2018, en financiert samen met de VS het *Jordan Response Plan 2020-2022*. De KfW steunt een aantal projecten om Syrische en Palestijnse vluchtelingen te helpen (bijlage, tabel A3).

De Duitse regering heeft bijgedragen aan het initiatief voor de migratieroute tussen de EU en de Hoorn van Afrika (onder het Karthoum-proces). In Ethiopië geeft de Duitse regering prioriteit aan activiteiten ter bevordering van duurzame ontwikkeling, beroepsonderwijs, landbouw, voedselzekerheid en biodiversiteit, en helpt zij Ethiopië, via het *Ethiopia Country Refugee Response Plan* (ECRRP), bij het voorzien in de behoeften van grote aantallen ontheemden, waaronder in augustus 2020 770.000 geregistreerde vluchtelingen, voornamelijk uit Zuid-Soedan, Somalië en Eritrea⁵⁰. Duitsland heeft met Noorwegen samengewerkt in een programma voor de tewerkstelling van vluchtelingen (bijlage, tabel A3) en werkt binnen de Europese Unie ook actief aan partnerschappen met Afrikaanse landen om migratie beheersbaar te houden.

Noorwegen

Noorwegen streeft een geïntegreerde aanpak na die de hulp aan vluchtelingen en de steun aan ontvangende gemeenschappen samenbrengt. UNHCR roemt Noorwegen voor de ruimhartig steun aan het UNHCR-hervestigingsprogramma voor de kwetsbaarste vluchtelingen⁵¹. Noorwegen levert een belangrijke bijdrage aan het UNHCR-hervestigingsprogramma voor de kwetsbaarste vluchtelingen⁵². Noorwegen levert een belangrijke bijdrage aan het Syria Refugee Response and Resilience Plan (3RP) dat wordt uitgevoerd in Libanon, Jordanië, Turkije, Irak en Egypte. In het 3RP is Noorwegen na Duitsland en het Verenigd Koninkrijk de grootste donor. In Ethiopië draagt Noorwegen bij aan het *Comprehensive Refugee Response Framework* (CRRF) en het *Ethiopia Country Refugee Response Plan* (ECRRP). Bovendien is de Noorse Organisatie voor Ontwikkelingsamenwerking (Norad) partner van de Duitse ontwikkelingsbank BMZ in een programma voor werkgelegenheid van vluchtelingen (bijlage, tabel A3).

⁴⁷ Federale ministerie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, KfW Entwicklungsbank <https://www.bmz.de/en/service/glossary/K/kfw.html> [2021, januari].

⁴⁸ Federale ministerie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, "The Syrian crisis" <https://www.bmz.de/webapps/flucht/index.html#/en/syrien> [2021, januari].

⁴⁹ Federale ministerie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, "Supporting refugees, internally displaced persons and returnees" https://www.bmz.de/webapps/flucht/index.html#/en/deutsche_politik/aktionsfeld_3 [2021, januari].

⁵⁰ Federale ministerie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, "A rising nation facing big challenges" https://www.bmz.de/en/countries_regions/subsahara/aethiopien/index.jsp [2021, januari].

⁵¹ UNHCR Noorwegen, <https://reporting.unhcr.org/donors-norway> [2020, december].

⁵² UNHCR Noorwegen, <https://reporting.unhcr.org/donors-norway> [2020, december].

Verenigd Koninkrijk

De Britse regering geeft belangrijke ondersteuning aan UNHCR en maakt veel werk van beschermingsvraagstukken bij humanitaire hulpverlening. Het Verenigd Koninkrijk neemt vaak het voortouw in internationaal beleid gericht op kwetsbare personen (zoals vrouwen, meisjes en gehandicapten) en op risico's van seksueel en gender-gerelateerd geweld, seksuele uitbuiting en misbruik⁵³. De Britse regering levert de op één na grootste bijdrage aan het door de VN geleide *Syria Refugee Response and Resilience Plan* (3RP) in Libanon, Jordanië, Turkije, Irak en Egypte. In Ethiopië draagt zij bij aan het *Ethiopia Country Refugee Response Plan* (ECRRP) (bijlage, tabel A3).

Volgens recente berichtgeving onderzoekt de Britse regering de mogelijkheid om vluchtelingen op te vangen in offshore-kampen in Moldavië, Marokko of Papoea-Nieuw-Guinea voor tijdelijke huisvesting van vluchtelingen die het Verenigd Koninkrijk hebben bereikt en de externe behandeling van hun asielaanvragen^{54,55}.

Geldstromen

Aangezien 'Opvang in de regio' de beleidsterreinen van humanitaire hulp en ontwikkelingssamenwerking doorkruist, zijn financiële middelen ook verdeeld over deze afzonderlijke gebieden. 'Opvang in de regio' is een fractie van alle humanitaire en ontwikkelingsfinanciering en het is bijzonder moeilijk om middelen te identificeren die specifiek zijn bestemd voor deze initiatieven. Humanitaire geldstromen van de OECD landen worden in principe aangemeld bij het 'financial tracking system' (FTS) van OCHA. Echter, blijkt ons onderzoek worden opvang in de regio initiatieven slechts ten dele onder humanitaire hulp geschaard en worden diensgevolge niet aangemeld bij het FTS. Geldstromen buiten het FTS zijn niet gebundeld of betreffen alleen specifieke gebieden. Het rapport 'Supporting Syria and the region: Post-Brussels conference - financial tracking', bijvoorbeeld, heeft programma's opgenomen die niet in het FTS te vinden zijn, maar omvat daarentegen ook ongerelateerde geldstromen zoals ondersteuning aan Libanon na de explosie en brede ondersteuning ten behoeve van de bestrijding van COVID-19. Onderstaand presenteren we uitgaven gericht op beschermings- en ontwikkelingsactiviteiten voor vluchtelingen, asielzoekers en intern ontheemden uit het FTS, waarbij dus aangetekend moet worden dat deze gegevens verre van compleet zijn.

Humanitaire budgetten van Nederland worden vooral in Libanon ingezet (meer dan in Jordanië en Ethiopië) en vooral gekanaliseerd via VN-organisaties, namelijk UNHCR en, in mindere mate, de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO)⁵⁶. Franse overheidsfinanciering is in de eerste plaats gericht op VN-organisaties en het Franse Rode Kruis. De Duitse regering volgt een gediversifieerde strategie met bijdragen aan VN-organisaties, haar eigen ontwikkelingsbank en een aantal internationale en Duitse NGO's. Haar financiële bijdrage aan Libanon is hoog in vergelijking met andere landen (figuur 1.1). De Noorse regering verdeelt haar middelen voor humanitaire bescherming via verschillende VN-organisaties, de Noorse Vluchtelingenraad, het Noorse Rode Kruis en internationale organisaties zoals Save the Children. Het Verenigd Koninkrijk levert een belangrijke financiële bijdrage aan initiatieven in de drie geïdentificeerde gastlanden voor deze factsheet en prioriteert financiële steun voor initiatieven in Ethiopië ten opzichte van Jordanië en Libanon. De Britse regering draagt ook bij aan verschillende organisaties die in Ethiopië actief zijn - waaronder VN-organisaties en NGO's - en levert een aanzienlijke rechtstreekse bijdrage aan de Ethiopische regering.

⁵³ UNHCR Verenigd Koninkrijk, <https://reporting.unhcr.org/donors-uk> [2020, december].

⁵⁴ J. Evans, "Everything you need to know about Boris Johnson's offshore migrant detention plans" The Week, 1 October 2020 <https://www.theweek.co.uk/108244/everything-you-need-to-know-offshore-migrant-detention-plans> [2020, december].

⁵⁵ P. Lewis, D. Pegg, P. Walker, H. Stewart, "Revealed: No 10 explores sending asylum seekers to Moldova, Morocco and Papua New Guinea" The Guardian, 30 september 2020 <https://www.theguardian.com/uk-news/2020/sep/30/revealed-no-10-explores-sending-asylum-seekers-to-moldova-morocco-and-papua-new-guinea> [2020, december].

⁵⁶ Meer details over de Nederlandse betrokkenheid via <https://openaid.nl/>; WFP Lebanon, <https://www.wfp.org/countries/lebanon>.

Figuur 1.1 Bijdragen voor humanitaire hulp en bescherming van vluchtelingen in Ethiopië, Jordanië en Libanon, naar bestemming en organisatie, in Amerikaanse dollars, Nederlands, Denemarken⁵⁷, Frankrijk, Duitsland, Noorwegen en Verenigd Koninkrijk.

Bron: OCHA Financial Tracking System, 2020⁵⁸

Vergelijkend perspectief

Alles overziend zijn er veel overeenkomsten in de aanpak van de zes Europese landen. Alle landen hanteren de nieuwe strategie gericht op *bescherming* in de regio, zoals overeengekomen in internationale verdragen en programma's. Dat hangt samen met een zichtbare verschuiving van noodhulp naar een meer ontwikkelingsgerichte benadering, waarbij overheden van ontvangende landen een prominente rol spelen. Die prominente overheidsrol maakt deze beleidsaanpak bijzonder gevoelig voor de politieke wil, wetgeving en opvangcapaciteit van deze landen. De verschuiving naar een ontwikkelingsgerichte aanpak leidt ook tot een zekere wisseling van partners. Zo loopt in Duitsland een groot aantal programma's via de ontwikkelingsbank terwijl Nederland met ontwikkelingsactoren in het kader van het Prospects Partnership de "samenwerking met (lokale) overheden, de private sector en andere partijen wil bevorderen".

⁵⁷ De bijdrage aan UNHCR in Ethiopië is meerdere landen in de regio toegekend (land niet vastgesteld) om Zuid Soedaneese vluchtelingen te ondersteunen en te beschermen.

⁵⁸ Data voor deze en alle andere figuren zijn gebaseerd op OCHA's Financial Tracking System, door het zoeken op financiering van de zes Europese regeringen voor activiteiten zoals bescherming, humanitaire hulp en andere diensten voor asielzoekers, vluchtelingen, intern ontheemden en gastgemeenschappen.

De overheden in deze studie nemen allemaal deel aan EU-programma's en aan multilaterale initiatieven. Alle landen nemen deel aan initiatieven en nemen tegelijkertijd een leidende rol in bepaalde programma's op zich. Aandacht voor onderwijs en werkgelegenheid voor vluchtelingen is een gemeenschappelijke factor in de bestudeerde landen. Echter, verschillende landen leggen verschillende accenten waar het opvang in de regio betreft. Nederland onderscheidt zich door zijn aandacht voor de private sector. Noorwegen onderscheidt zich door steun voor hervestigingsprogramma's, Duitsland legt de nadruk op de grondoorzaken van ontheemding, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk profileren zich op het gebied van gender en gender-gerelateerd geweld. Aandacht voor ontheemden loopt achter bij vluchtelingen. Denemarken hanteert een belangrijke focus op ontheemden, voor Nederland geldt dit in mindere mate. Cijfers van UNHCR van 2019 geven aan dat van de 79 miljoen mensen er maar liefst 45,7 miljoen ontheemd zijn binnen eigen land. Dit maakt dat *Internally Displaced Persons* 58% uitmaken van de populatie die is gevlucht voor oorlogsgeweld⁵⁹. Terwijl veel programma's zich richten op toegang tot werkgelegenheid in de formele, en in mindere mate informele sector, is er relatief weinig aandacht voor het verbeteren van arbeidsomstandigheden en het beschermen van arbeidsrechten.

Tabel 1 geeft een vereenvoudigde samenvatting van de benaderingen van de zes Europese donorlanden in de gastlanden Ethiopië, Jordanië en Libanon.

Tabel 1. Regionale en nationale benaderingen (zie tabel A3 in de bijlagen voor meer achtergrond)
Ontvangende landen

Ontvangende landen	Donor landen					
	Denemarken	Frankrijk	Duitsland	Nederland	Noorwegen	VK
Ethiopië	B, LI, VT	n/a	B, LI, VT	B, LI, VT	B, LI, VT	B
Jordanië	B, LI, VT	B, LI, VT	B, LI, VT	B, LI	LI, VT	LI, VT
Libanon	B, LI, VT	B, LI, VT	B, LI, VT	B, LI	LI, VT	LI, VT

B= bescherming; LI = Lokale integratie; VT= vrijwillige terugkeer

Bovenstaande tabel toont dat het merendeel van de beleidsprogramma's gericht is op bescherming en/of lokale integratie. Veel programma's hebben aanvullende doelstellingen op het gebied van vrijwillige terugkeer, maar terugkeer is vaak problematisch en de aantallen zijn verwaarloosbaar. Ondanks de accentverschillen die blijken uit de landenvergelijking, valt op dat lokale integratie vooral in Jordanië en Libanon wordt gestimuleerd. Dit kan verklaard worden door het feit dat deze landen onderdak bieden aan zeer grote aantallen vluchtelingen en door hun geografische ligging, die zich makkelijk leent voor voorwaartse migratiestromen naar Europa. Hervestiging wordt aangemoedigd in het Syria Refugee Response and Resilience Plan (3RP), het *Jordan Response Plan*, het *Comprehensive Refugee Response Framework* (CRRF) en het *Ethiopia Country Refugee Response Plan* (ECRRP), maar over het algemeen worden hier geen concrete maatregelen aan gekoppeld.

Internationale beleidskaders kennen een rol toe aan de particuliere sector bij de ondersteuning en duurzame integratie van vluchtelingen in de ontvangende gemeenschappen, vaak met verwijzing naar de deelname van de Ikea Stichting aan het *Ethiopia Country Refugee Response Plan*. In de praktijk blijft de betrokkenheid van de particuliere sector beperkt. Nederland heeft een onderscheidend profiel op dit punt. Een voorbeeld is het initiatief van vijftien Nederlandse bedrijven om vluchtelingen in Nederland en in het buitenland kans op werk te bieden (zie pagina 9), zoals Nederlandse tuinders in de omgeving van Addis Abeba⁶⁰. De inzet van bedrijven is tot nu toe vooral beperkt tot initiatieven in de formele arbeidsmarkt. De aandacht voor initiatieven die misbruik bestrijden in de informele sector en de rechten van vluchtelingen in de informele economie versterken is minder prominent.

De gerapporteerde bijdrage van de Europese landen aan humanitaire hulp laat een groot verschil zien in absolute aantallen (figuur 2). Gecorrigeerd voor het totale bbp (2019) springt Duitsland in

⁵⁹ UNHCR Global Trends <https://www.unhcr.org/globaltrends2019/> [2021, December].

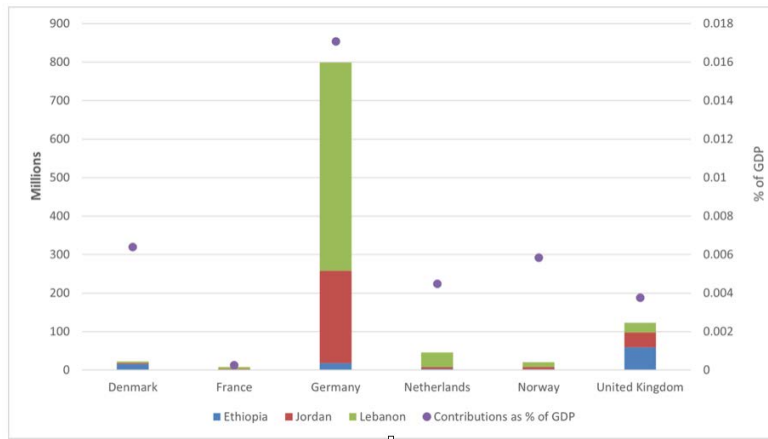
⁶⁰ Informatie uit expert interviews

het oog met bijdragen die bijna drie keer zo hoog liggen als die van Denemarken en Noorwegen⁶¹. Echter, zoals vermeld wordt in deze cijfers veel activiteiten buiten beschouwing gelaten, zodat er geen conclusies aan verbonden kunnen worden. Tabel A4 (bijlage) geeft een gedetailleerd overzicht van de uitgesplitste posten in de figuren 1 tot en met 2.

Tot slot experimenteren Frankrijk, Denemarken en het Verenigd Koninkrijk met de externe verwerking van asielaanvragen of hebben daartoe plannen. De eerste beleidsinitiatieven hiertoe dateren al van midden jaren 2000, maar hebben slechts zeer beperkt uitvoering gevonden.

Figuur 2. Hulp voor humanitaire bijstand en bescherming van vluchtelingen in Ethiopië, Jordanië en Libanon, door zes Europese landen (in Amerikaanse dollars), en bijdragen aan humanitaire hulp als percentage van het nationale BBP

Source: OCHA Financial Tracking System, 2020

6. Conclusies en aanbevelingen

1. De schijnbaar eenduidige noemer ‘opvang in de regio’ staat voor een benadering waar verschillende aspecten in samenhang gezien moeten worden. Namelijk humanitaire ondersteuning, bescherming van mensenrechten en het realiseren van ‘duurzame oplossingen’ zoals vrijwillige terugkeer, hervestiging in derde, veilige landen en lokale integratie. Het is van belang deze aspecten evenwichtig in te zetten en alle aspecten hebben specifieke risico’s. Bij **vrijwillige terugkeer** speelt de mate van vrijwilligheid een kritieke rol. Het succes van **lokale integratie** vraagt veel van gastlanden en hangt sterk af van de stabiliteit, politieke bereidwilligheid, wetgeving en economische ontwikkeling van het gastland. **Hervestiging** loopt vaak ver achter bij beloftes en is een heikel punt waarbij draagvlak in donorlanden en goodwill van gastlanden afgewogen moeten worden.
2. De verschuiving in het internationale beleid voor opvang in de regio - van een louter **humanitaire benadering naar een meer ontwikkelingsgerichte benadering** - is duidelijk zichtbaar in het beleid van de zes Europese landen die geselecteerd zijn in deze studie. De verschuiving is met name zichtbaar in de betrokkenheid bij geïntegreerde EU- of multilaterale programma’s, zoals de regionale ontwikkelings- en beschermingsprogramma’s (RDPP’s). Dergelijke programma’s kennen een grote rol toe aan nationale autoriteiten en brengen verschillende partners en doelstellingen samen. Capaciteitsontwikkeling van nationale instellingen is vaak onderdeel van dergelijke programma’s, juist omdat de (opvang)capaciteit van gastlanden de achilleshiel is voor de effectiviteit van het beleid. Meer algemeen is een succesvol regionaal opvangbeleid afhankelijk van een voldoende niveau van economische ontwikkeling en veiligheid in het gastland, de operationele capaciteit om daadwerkelijk opvang te bieden en de politieke wil om hieraan bij te dragen.
3. Aangezien de geïntegreerde programma’s meerdere doelstellingen hebben is het lastig te bepalen in hoeverre vluchtelingen direct profiteren van deze programma’s. Een terugkerend kritiekpunt is dat deze programma’s in de praktijk met name gericht zijn op capaciteitsversterking ten behoeve

⁶¹ Het is belangrijk om op te merken dat dit verschil gedeeltelijk voortkomt uit het feit dat Duitsland een aantal bijdragen voor meerdere landen heeft welke over enkele begunstigde gastlanden verdeeld moeten worden.

van het controleren van migratie: grenscontroles, identificatieprocessen en regelgeving. EU-kaders, zoals het Nieuwe Pact inzake Migratie en Asiel, zijn grotendeels gericht op het beheersen van migratie- en vluchtelingenbewegingen. Het is van belang een goed evenwicht te bewaken tussen capaciteitsontwikkeling enerzijds en de bescherming en bevordering van gezondheid, onderwijs en werkgelegenheid voor vluchtelingen anderzijds. Om dit evenwicht te waarborgen is het belangrijk om **rapportages** – van budgettoekenning tot impactbepaling – toe te spitsen op de verschillende doeleinden van geïntegreerde programma's.

4. Hoewel opvang in de regio betrekking heeft op vluchtelingen, maakt geïntegreerd beleid vaak weinig onderscheid tussen verschillende **doelgroepen** van migranten. Hoewel dit gegeven recht doet aan de ondoorzichtige realiteit van migratie, waar vaak meerdere motivaties meespelen, kan dit ook het risico vergroten dat **bescherming en wettelijke rechten** van asielzoekers en vluchtelingen over het hoofd worden gezien.
5. De onderzochte Europese landen hebben weliswaar hun voorkeuren voor bepaalde gastlanden en leggen andere accenten, maar zijn vooral opvallend eenduidig in het belang dat zij hechten aan het **bevorderen van lokale integratie** in de regio. Dat geldt met name voor Libanon en Jordanië en in mindere mate voor Ethiopië. De belangstelling voor lokale integratie is erop gericht vluchtelingen een fatsoenlijk bestaan te bieden en tegelijkertijd de spanning met de gastgemeenschap te reduceren door dienstverlening te bevorderen aan de gehele bevolking. De prioritering van lokale integratie is ook ingegeven door eigenbelang van donorlanden, namelijk de wens om migratie- en asielbewegingen te ontmoedigen. Dit is gebaseerd op de aanname dat een gebrek aan basisvoorzieningen één van de drijfveren is van migratie. Er is echter geen bewijs dat betere diensten en voorzieningen mensen ervan weerhouden te migreren. **Lokale integratie hangt in grote mate af van de goodwill** van gastlanden, en die blijkt deels samen te hangen met de mate waarin donorlanden zich houden aan hun beloften om een aantal vluchtelingen van de gastlanden over te nemen (*responsibility sharing*). In de landenvergelijking komen alleen Noorwegen en Duitsland naar voren als landen die zich redelijk aan deze beloften houden.
6. Er zou meer aandacht moeten zijn voor de ontwikkeling van **ontheemden**. Ontheemden vormen 58% van de populatie van mensen die op de vlucht zijn, terwijl de beleidsaandacht zich meer richt op vluchtelingen.
7. Hoewel vooral de eensluidendheid van beleid opvalt legt ieder land onderscheidende accenten. In het geval van Nederland is dat de aandacht voor de rol van de private sector. Initiatieven richten zich op werkgelegenheid in de formele economie. Aandacht voor de versterking van **rechten van migranten in de informele economie** is een internationale beleidslacune, terwijl daar verreweg de meeste migranten (en vluchtelingen?) voor hun overleven van afhankelijk zijn.
8. Er wordt in het publieke debat regelmatig verwezen naar **externe verwerking** van asielaanvragen in gastlanden onder de noemer van opvang in de regio, hoewel dit in Nederland buiten het beleid van opvang in de regio valt. Externe verwerking van asielaanvragen is politiek een heet hangijzer, waarbij de wenselijkheid wordt ingeperkt door juridische en praktische haalbaarheid, hoge uitvoeringskosten en negatieve reacties in de gastlanden. Sinds 2017 heeft Frankrijk kleinschalige opvangcentra gerealiseerd in Niger en Tsjaad, de Deense regering heeft initiatieven in voorbereiding en het Verenigd Koninkrijk onderzoekt verschillende opties. Het Nieuwe Pact voor Asiel en Migratie voorziet niet in nieuwe initiatieven op Europees niveau.

Ondanks verschillen in focus, definitie en uitvoering van een beleid gericht op 'opvang in de regio' zijn de zes onderzochte Europese landen eensgezind in het belang dat zij toekennen aan een geïntegreerd, ontwikkelingsgericht beleid. Dat doen ze doorgaans middels een multilaterale programmering, waarin humanitaire bescherming wordt gecombineerd met duurzame oplossingen, zoals lokale integratie, vrijwillige terugkeer of hervestiging. Aangezien dit een recente beleidsverschuiving is, is het belangrijk om te investeren in monitoring en evaluatie om na te gaan of politieke aspiraties in de praktijk worden gerealiseerd. Het is daarbij van belang meer overzicht te krijgen in de geldstromen die gemoeid zijn met opvang in de regio. Het is vooral belangrijk om de impact van deze programma's te monitoren, met name wat betreft de gevolgen voor gastlanden en het langetermijnperspectief van vluchtelingen.

Bijlagen

Tabel A1. Experts-interviews voor deze factsheet

Geconsulteerde experts			
No	Expertise-land	Naam	Organisatie
1	Denemarken	Thomas Gammeltoft-Hansen	Universiteit van Kopenhagen
2	Denemarken	Nik Tan	The Danish Institute for Human Rights
3	Denemarken	Cecilia Vejby Andersen	Mixed Migration Centre
4	Noorwegen	Cathrine Talleraas	CMI, EFFEXT Project
5	VK	Oliver Bakewell	Universiteit van Manchester
6	VK	Alexander Betts	Universiteit van Oxford
7	Nederland	Myrthe Wijnkoop	ACVZ
8	Nederland	Janneke van Etten	BUZA
9	Nederland	Manon Olsthoorn	BUZA
10	Duitsland, Ethiopië	Sabine Mohamed	Max Planck Institute Göttingen
11	Europese Commissie	Elisa Benker	Sciences Po

Level	Framework	Description
Global	Comprehensive Refugee Response Framework, 2016	The CRRF is a set of commitments to addressing the large-scale movements of refugees. It identifies four areas of action: (i) reception and admission measures; (ii) support for immediate and ongoing needs; (iii) support for host countries; and (iv) enhanced opportunities for durable solutions. This framework was the first to link humanitarian action with development assistance. In this approach, host countries would benefit from support with reception mechanisms and in providing humanitarian and security measures while making improvements to local conditions to enable return and alleviate pressure on host countries. The CRRF stressed meeting immediate and ongoing needs in countries of origin, supporting admission measures in host states and encouraging regional responsibility sharing through durable solutions.
	Global Compact on Refugees, 2018	<p>Building on the principles of the CRRF, this framework sets out voluntary contributions to achieve collective outcomes under the principles of burden- and responsibility-sharing to better protect and assist refugees, and support host countries and communities. The main objectives are to: (i) ease pressures on host countries; (ii) enhance refugee self-reliance; (iii) expand access to third country solutions; and (iv) support conditions in countries of origin for return in safety and dignity. To operationalize burden- and responsibility-sharing this framework proposes: humanitarian assistance for emergency and protracted refugee situations; development cooperation for host countries beyond regular development resources; maximizing private sector contributions, to create jobs and introduce innovative technology, financial products and information services for refugees and host communities. Among potential partners, we find humanitarian and development actors, UN agencies, national parliaments, networks of cities and municipalities, local authorities and local actors, civil society organizations, faith-based actors, academics, sports and cultural organizations and public-private partnerships.</p> <p>The Global Compact aims to facilitate access to durable solutions, which include voluntary repatriation, resettlement and local integration. While the preferred solution is voluntary repatriation (within the boundaries of <i>non-refoulement</i>), the Compact includes a plea for more resettlement as well as complementary pathways for admission to third countries including family reunification, private or community sponsorship programmes, humanitarian visas, scholarships and student visas, and labour permits for refugees. Local integration is a big component of this framework, emphasizing a move towards the local integration of refugees, with the ultimate objective of durable legal status and naturalization. Refugees and new asylum seekers should access: various forms of protection including security screenings and health assessments of new arrivals; food security and nutrition; education, vocational training, language skills, and access to the labour market. Moreover, partner must include actions to ensure the peaceful coexistence of refugees and host communities.</p>
	Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration, 2018	This cooperative framework fosters international cooperation among all relevant actors on migration to optimize the overall benefits of migration, while addressing risks and challenges for individuals and communities in countries of origin, transit and destination. The target populations are vulnerable migrants among whom irregular migrants, victims of smuggling and trafficking as well as local communities affected by the arrival of migrants. This Compact aims to address the drivers of migration, reduce risks and vulnerabilities of migrants and concerns for communities, enable migrants to enrich societies and facilitate sustainable development at all levels. Showing some overlaps with the Global Compact on Refugees, this Compact promotes the respect, protection and fulfilment of the human rights of migrants, regardless of their status and stage of migration cycle. The Compact lays out 23 objectives, some of which are relevant for ‘protection in the region’ initiatives: a strengthened collaboration between humanitarian and development actors to respect human rights and encourage the resilience, coping capacities and self-reliance of migrants (objective 1); developing accessible and expedient procedures to facilitate transitions in legal status, and reduce precariousness and vulnerabilities (objective 7); increase migrants’ access to basic services and their full inclusion in society along with the local community (objectives 15 and 16); migrants’ skills development, recognition of qualifications and competences (objective 18); and the creation of suitable conditions for migrants and diasporas to fully contribute to sustainable development in all countries (objective 19).

Level	Framework	Description
EU	Regional Protection Programmes (RPP)/ Regional Development and Protection Programmes (RDPP)	<p>The RPP were introduced in 2005 to promote return, local integration and resettlement in a third country. It included capacity building of institutions and local actors and encouraged durable solutions in origin and transit regions. In 2014, the RPPs were strengthened and expanded, including greater global resettlement efforts and particular focus on the crisis in Syria. From 2014, RPPs have become RDPPs – Regional Development and Protection Programmes. These programmes have been primarily implemented by UNHCR, so they are largely part of UNHCR operations with EU funding.</p> <p>These programmes include a wide variety of activities to strengthen capacities – from border control, reception, identification, registration, accommodation centers, legal counselling and social assistance, trainings, seminars, and strengthening resettlement. As time passes, however, attention has focused on training of border guards and on border management. Conversely, resettlement is very small scale, a few to a couple hundred resettled people, and evidence of integration efforts in transit countries is limited.</p> <p>While these programmes have strengthened protection capacities in transit area, they have also been criticized for their very broad scope and relatively limited impact. These programmes’ ambitions to support host communities require funding public sector budgets to enable welfare services, expand employment opportunities for refugees and host populations which are not always easily accessible. Lastly, these programmes have enjoyed limited participation of local authorities as well as international organizations and have seen European countries reluctant to allow resettlement of refugees (Papadopoulou 2015).</p>
	Global Approach to Migration and Mobility (GAMM), 2011	<p>The European Commission’s GAMM has four priorities: (i) better organised legal migration and mobility; (ii) addressing irregular migration; (iii) maximising the development impact of migration; and (iv) strengthening international protection. The GAMM includes several political instruments (action plans, political dialogues) and legal instruments (visa facilitation, readmission). The key frameworks through which these tools are used and cooperation between the EU and third countries is negotiated is through Mobility Partnerships and migration and security dialogues.</p>
	Common Agendas on Migration and Mobility (CAMM)	<p>Joint Declarations for a Common Agenda on Migration and Mobility have been signed between the EU and countries that have importance as origin, transit and destinations of irregular migrants. Such Joint Declarations have been signed with Ethiopia (2015) and India (2016). In such agreements, international protection is of limited relevance and rather institutional in nature. For example, in the EU-India Joint Declaration, the main concerns are regular migration management, irregular migration and trafficking and maximizing the development impact of migration. While the promotion of international protection is one of the four areas of joint management, this relates primarily to the collection and exchange of data on people in need of protection, sharing information on practices and international norms, cooperation with UNHCR and other relevant agencies, meeting the needs of unaccompanied minors and other vulnerable groups in need of international protection and collaboration in capacity building on processing claims of persons in need of international protection.</p>

Level	Framework	Description
EU	European Council on Refugees and Exiles (ECRE), Vision of Europe's Role in the Global Refugee Protection Regime: Policy Paper 3, Feb 2017	<p>This position paper presents a set of critiques and recommendations on the application of the Common European Asylum System and its obligation for effective protection of refugees and displaced people in Europe, in regions of origin and transit. Based on the values of solidarity and responsibility-sharing, this paper considers a wide variety of possible solutions that ensure the protection of refugees and displaced people, including offering greater protection in countries of origin and transit. However, it alerts European Member States that offering more protection outside of Europe does not remove their obligation to protect refugees who arrive spontaneously on their territories and neither does not validate the return and transfer of asylum seekers from Europe to other countries. The paper highlights that European efforts have focused on keeping migrants and refugees away, discharging protection responsibilities on partner countries. Such an approach fails to consider the perspectives of refugees, and migrants more generally, who seek protection and safety. In particular, attempts to reduce onward migration are futile until it is acknowledged that refugees migrate in search for better protection. As more and more refugees and IDPs are left without a sustainable solution, with over 1 million of refugees seeking resettlement every year and just over 100,000 resettled every year, refugees resort to spontaneous onward migration in their individual search for a durable solution. Durable solutions beyond repatriation, resettlement and local integration are necessary. A way forward is to provide assistance to host communities and countries, guarantee safe and regular channels for refugees, linking forced displacement with the protection of rights of all migrants in all situations, and connecting various forms of mobility with efforts to address causes and drivers of displacement. Despite the pitfalls of offering protection outside of Europe, ECRE also acknowledges that by protecting refugees in third countries, the asylum space enlarges, enabling more opportunities for cooperation between the EU and third countries.</p>
	EU Pact on Migration and Asylum, 2020	<p>Among many points raised in this framework, it sets out the key objective of helping refugees who reside in third countries. To support this goal, it promotes 'comprehensive governance at EU level for better management and implementation of asylum and migration policies' and the engagement in 'mutually beneficial partnerships with key third countries of origin and transit.' (2). Engagement with partner countries is a central and the Commission aims to pursue agreements with EU neighbours for migration management, including protection, asylum, resettlement and return procedures. EU neighbours are important, particularly Turkey's role in refugee protection: the hosting of 4 million refugees will need to be sustained with EU funding going forward. Engagement with partner countries can also take place between Member States and partners.</p> <p>In section 6.2 "Protecting those in need and supporting host countries", the EU Pact stresses the important role of the EU in creating mechanisms for onward resettlement, as that of people in desperate circumstances in Libya who were resettled in Niger and Rwanda. Moreover, the EU's Facility for Refugees in Turkey and the EU Regional Trust Fund in Response to the Syrian crisis have provided assistance to Syrian refugees in Turkey, Lebanon, Jordan and Iraq. When specifying specific actions, however, most attention is given to assisting partner countries in "strengthening capacities for border management, including by reinforcing their search and rescue capacities at sea or on land, through well-functioning asylum and reception systems, or by facilitating voluntary returns to third countries or the integration of migrants' (EU Pact, 2020: 20). Actions to support the protection of asylum seekers, refugees and other vulnerable migrants or for their local integration in education, access to service and the labour market are less visible. However, concerning resettlement, the Commission aims to formalize the scheme of approximately 29,500 resettlement places for 2020-2021 and it will invite higher pledges from 2022 onward. The EU budget will support resettlement as well as other complementary pathways to protection, e.g. humanitarian visas, student and work visas and community and private sponsorship programs, with funding, capacity building and knowledge-sharing.</p>

Tabel A3. Programma's en initiatieven voor de bescherming van vluchtelingen in Jordanië, Libanon en Ethiopië

Host country	Initiative	Description	Funding stream (if available)	
Jordan, Lebanon, Iraq	Regional Development and Protection Programme (RDPPII) 2018-2021	<p>The RDPP is a joint European initiative with two central themes: protection and livelihoods and the working in the humanitarian-development nexus. The main goal is to provide displacement affected populations in Jordan, Lebanon and Northern Iraq with a safe environment where they can access their rights, be self-reliant and avail themselves of a durable solution. Aligned with SDGs and the Global Compact on Refugees. Partners: UN agencies, INGOs, NGOs, research institutes, local governments</p> <p>a) Access to safe and sustainable livelihoods opportunities for displacement-affected populations, in support of durable solutions is improved</p> <p>b) Protection space for vulnerable refugees and host communities is expanded</p> <p>c) A more conducive environment for durable solutions</p>	Denmark (Ministry of Foreign Affairs for implementation)	EUR 28.815.000
			France (Agence Française de Développement)	EUR 5.000.000
			Switzerland	EUR 4.391.360
			Ireland	EUR 500.000
			Czech Republic	EUR 386.548

Host country	Initiative	Description	Funding stream (if available)	
Lebanon, Jordan, Turkey, Iraq, Egypt	Syria Refugee Response and Resilience Plan (3RP), 2020	Benefit refugees and host communities through promoting resilience for all with more than 270 humanitarian and development partners (national actors, UN agencies, (inter)national NGOs). Durable solutions such as voluntary return, resettlement, local integration . Partners: local government, UN agencies, (inter)national NGOs a) Protecting people b) Pursuing durable solutions c) Supporting dignified lives d) Enhancing national and local capacities	Germany	US\$ 476,027,178
			United Kingdom	US\$ 107,905,731
			Norway	US\$ 23,085,647
			France	US\$ 10,672,102
			Denmark	US\$ 7,914,018
			Many more donors	
Jordan, Lebanon, Turkey, Syria, Iraq	Partnership for Prospects (P4P) -Cash for Work projects 2016-2018	Create job opportunities to enable refugees and local communities to earn own income and stimulate the local economy. Long-term development. Aligned with SDGs and the Global Compact on Refugees. Partners: NGOs, national government, UN agencies	Germany (Ministry for Economic Cooperation and Development) with implementation by development agency GIZ	EUR 306.700.000
Jordan	Jordan Response Plan 2020-2022	Led by the government of Jordan with more than 150 (inter)national partners. Multi-year framework for protection of Syrian refugees and vulnerable Jordanians impacted by the Syria crisis and strengthen resilience for the most vulnerable. Aligned with SDGs and the Global Compact on Refugees. Refugee/Humanitarian and Resilience: Refugee Needs, Host Community Needs, Infrastructure and Institutional Capacity Development Needs . Durable solutions to refugees' displacement, including resettlement or other third country solution or through voluntary returns in safety and dignity.	U.S.	US\$ 372.000.000
			Germany	US\$ 83.800.000

Host country	Initiative	Description	Funding stream (if available)	
Lebanon	Lebanon Crisis Response Plan 2017-2020	<p>Joint plan between government of Lebanon and (inter)national partners (UNHCR, UNICEF, WFP, WHO, UNFPA, UNDP)</p> <p>a) Ensure protection of displaced Syrians, vulnerable Lebanese and Palestinian refugees</p> <p>b) Immediate assistance to vulnerable populations</p> <p>c) Support service provision through national systems</p> <p>d) Reinforce Lebanon's economic, social, environmental stability</p>	Government of Lebanon, UNHCR, UNICEF, WFP, WHO, UNFPA, UNDP	US\$ 5.64 billion
	Support of refugees and short-term improvement and reconstruction of infrastructure in and around Palestinian refugee camps 2020-2022	<p>Improvement of livelihood of population within and around Palestinian refugee camp Nahr el-Bared in Lebanon (impacted host community and refugees). Improvement of infrastructure, job opportunities in the building sector, health care stations and community building.</p> <p>Long-term development and local integration.</p> <p>Partner: UNWRA</p>	Germany (German Development Bank KfW)	EUR 10.000.000
	Short-term employment and activities for Palestinian refugees from Syria 2020-2022	<p>Improvement of livelihoods and perspectives for Palestinian refugees from Syria. Short-term employment for min. 2880 Palestinian refugees for min. 2 months. Improve UNWRA infrastructure in refugee camps. New rubbish management system in 3 refugee camps.</p> <p>Long-term development and local integration.</p> <p>Partner: UNWRA</p>	Germany (German Development Bank KfW)	EUR 10.000.000
	Humanitarian help for Syrian and Palestinian refugees since 2017	<p>Contribute to improve basic infrastructure, occupation possibilities, access to education and sustainable sanitation infrastructure and nutrition for Syrian, Palestinian refugees and the host community. Long-term development and local integration.</p> <p>Partner: UNWRA</p>	Germany (German Development Bank KfW)	EUR 3.000.000

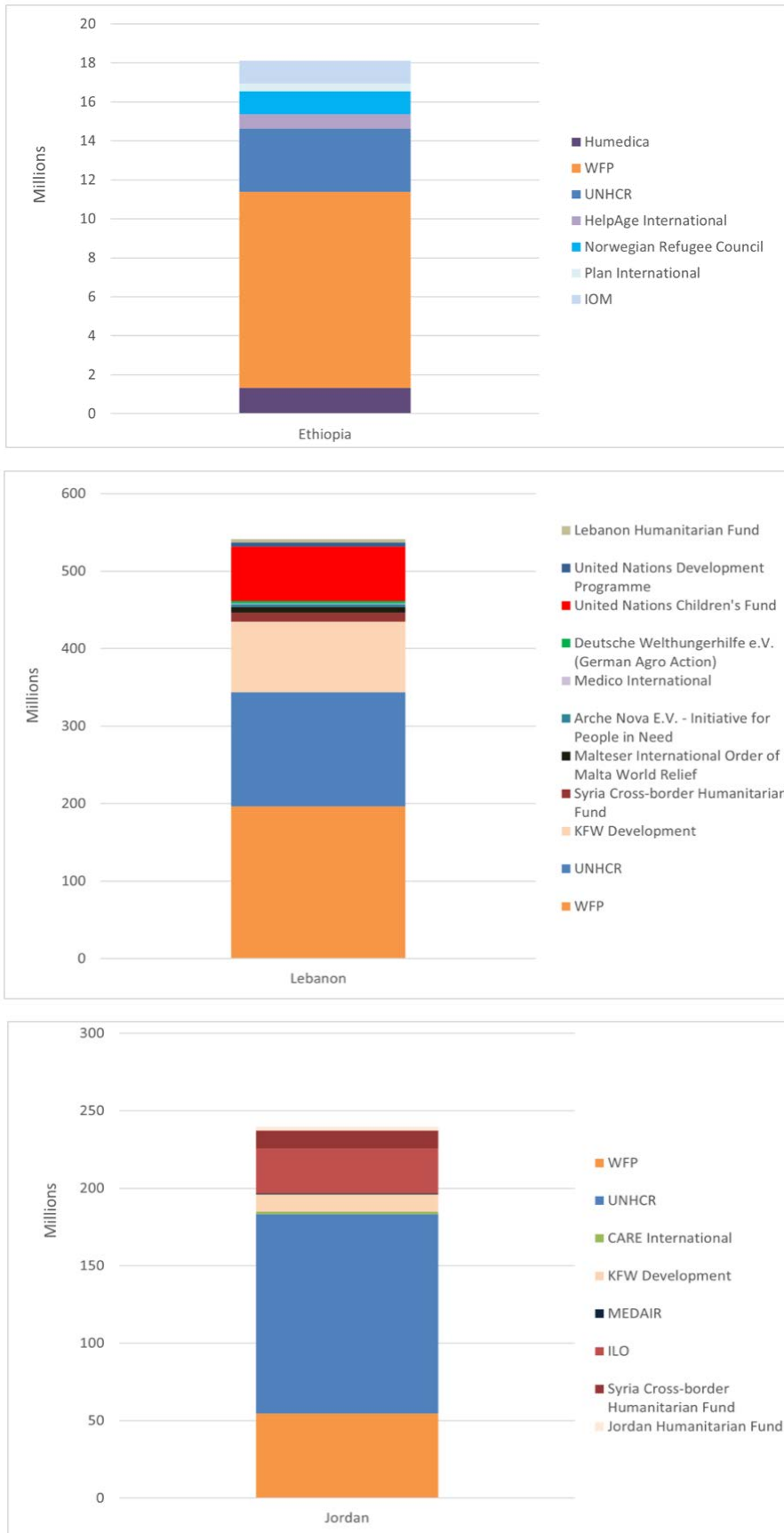
Host country	Initiative	Description	Funding stream (if available)	
Lebanon	UNDP Lebanon Host Communities Support Programme since 2018	Strengthen capacity of local and national actors to provide basic infrastructure for Syrian and Palestinian refugees and the local community. Long-term development and local integration. Partner: UNDP	Germany (German Development Bank KfW)	EUR 15.000.000
Horn of Africa	EU-HoA Migration Route Initiative/ Karthoum Process 2014	The main objectives is to improve migration management in countries of origin and transit, as well as strengthening resilience of vulnerable communities, refugees and displaced people. a) Capacity building b) Better migration and border management c) Assistance and protection of people in need d) Awareness-raising about dangers of irregular migration	Germany (co-funding)	EUR 6.000.000
			EUTF	EUR 40.000.000
Djibouti, Eritrea, Ethiopia, Kenya, Somalia, South Sudan, Sudan and Uganda	Delivering durable solutions to forced displacement in the IGAD region through the implementation of the global compact on refugees (GCR) 2019	Support of the Intergovernmental Authority on Development (IGAD) process to address all refugees in the region. Maintain asylum space and protection, providing assistance and delivering durable solutions. a) Regional dialogue on forced displacement b) Strategic partnership between key actors: IGAD, UNHCR, EU, WB c) Synergies between regional and national GCR processes for durable solutions and development opportunities for refugees, returnees and host communities	EUTF	EUR 3.000.000

Host country	Initiative	Description	Funding stream (if available)	
Ethiopia	Regional Development Protection Programme (RDPP) Ethiopia 2016-2020	<p>Part of the wider RDPP in the Horn of Africa.</p> <p>Sustainable protection and development approaches for refugees and host communities.</p> <p>a) Capacity building b) Protection c) Integrated services d) Socio-economic development</p> <p>Partners : Plan International, Save the Children, Danish Church Aid, NRC, IRC</p>	EUTF (led by the Netherlands)	EUR 30.000.000
	Comprehensive Refugee Response Framework (CRRF) Ethiopia 2017	<p>Build refugees' self-reliance, better access to resettlement in third countries and better conditions to enable refugees to voluntarily return to home countries.</p> <p>a) Access to economic and livelihood opportunities b) Capacity building for refugees and host communities</p>	U.S.	US\$ 82.700.000
			Germany	US\$ 15.200.000
			Private donors Australia	US\$ 8.600.000
			Sweden	US\$ 4.200.000
			Australia	US\$ 3.800.000
			Canada	US\$ 3.300.000
			Private donors Germany	US\$ 2.800.000
			Norway	US\$ 2.600.000
	Ethiopia Country Refugee Response Plan (ECRRP) 2020-2021	<p>Protection and multi-sectorial assistance to refugees and host communities.</p> <p>a) Protection of the environment and living conditions of refugees and access to basic services b) Strengthening refugee protection through community-based and multi-sectorial child protection and SGBV programmes c) Improve access to education, WASH, health and nutrition, livelihoods, energy, sanitary items d) Implementation of CRRF and GRF e) Strong linkages with national/regional development related interventions f) Improve access to voluntary return, resettlement and local integration</p>	Inter alia: Denmark, EU, Germany, Ikea Foundation, Netherlands, Norway, United Kingdom	

Host country	Initiative	Description	Funding stream (if available)	
Ethiopia	Qualifications and employment perspectives for refugees and host communities (QEP) 2017-2023	Education and occupation opportunities for refugees and host communities and capacity building . Partners: BMZ, GIZ, Ethiopian Ministry of Science and Higher Education	Germany BMZ (implementation through GIZ)	EUR 16.500.000
			Norway (Norwegian Agency for Development Cooperation, Norad)	EUR 4.000.000

Figure 1.2. German humanitarian aid contributions for humanitarian assistance and protection of refugees in Ethiopia, Jordan and Lebanon (per country), by destination organization, in US dollars, 2020.

Source: OCHA Financial Tracking System, 2020

Tabel A4. Complete lijst van humanitaire hulp-bijdragen voor de bescherming van asielzoekers, vluchtelingen, IDPs 2020

Government of Denmark				
Host country	Destination organization	Description	Amount (US\$)	Funding status
Ethiopia	World Food Programme	Refugees	\$3.017.950	Paid Contribution
Ethiopia	World Food Programme	Refugees	\$2.227.243	Paid Contribution
Ethiopia	World Food Programme	Humanitarian assistance	\$19.547	Paid Contribution
Ethiopia	World Food Programme	Humanitarian assistance	\$140.981	Paid Contribution
Ethiopia	United Nations High Commissioner for Refugees	South Sudanese Refugees population - Country not determined	\$9.571.491*	Paid Contribution
Ethiopia	United Nations Population Fund	Transformative Humanitarian Funding - GBV thematic area	\$378.000	Paid Contribution
		Total amount for Ethiopia	\$15.355.212**	
Jordan	Danish Refugee Council	Hum. assistance Syrian refugees in Jordan	\$316.028	Commitment
Jordan	Danish Refugee Council	Hum. assistance to Syrian refugees in Jordan	\$506.116	Commitment
Jordan	CARITAS	Health Programme for Syrian Refugees and vulnerable Jordanians in Jordan	\$1.685.836	Commitment
		Total amount for Jordan	\$2.507.980	
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Lebanon Syria 3RP - GDNK02 - Lebanon - Dec18	\$1.516.799	Paid Contribution
Lebanon	Danish Refugee Council	Protect, assist and advocate for refugees, internally displaced people, migrants and host communities particularly vulnerable to the pandemic.	\$239.414	Commitment
Lebanon	Danish Refugee Council	Hum. assistance Syrian refugees in Lebanon	\$506.117	Commitment
Lebanon	Lebanon Humanitarian Fund	Lebanon Humanitarian Fund (LHF) [OCT 7005]	\$2.254.622	Paid Contribution
		Total amount for Lebanon	\$4.516.952	

Government of France				
Host country	Destination organization	Description	Amount (US\$)	Funding status
Jordan	World Food Programme	Jordan - 3RP	\$113.122	Paid Contribution
Jordan	World Food Programme	Assistance alimentaire d'urgence et nutrition: réfugiés syriens des camps d'Azraq et Zaatari ainsi que les populations hôtes	\$452.489	Paid Contribution
Jordan	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East	Assistance alimentaire d'urgence. Cash assistance for food to Palestine Refugees from Syria (PRS) residing in Jordan (continuation of PQ19S12)	\$545.852	Paid Contribution
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP Energy and Environment	\$534.111	Paid Contribution
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP No Sector Earmarking	\$1.741.202	Paid Contribution
Total amount for Jordan			\$3.386.776	
Lebanon	World Food Programme	Assistance alimentaire d'urgence: réfugiés syriens et libanais vulnérables	\$254.525	Paid Contribution
Lebanon	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East	Assistance alimentaire d'urgence: réfugiés palestiniens en situation de pauvreté absolue	\$852.273	Commitment
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP No Sector Earmarking	\$2.844.141	Paid Contribution
Lebanon	World Food Programme	Assistance alimentaire d'urgence: réfugiés syriens et libanais vulnérables	\$254.525	Paid Contribution
Lebanon	French Red Cross	Soutien au renforcement des systèmes de santé et de quarantaine pour les populations réfugiées et hôtes vulnérables au Liban dans un contexte de covid-19 et de crise économique	\$808.076	Commitment
Total amount for Lebanon			\$5.013.540	

Government of Germany				
Host country	Destination organization	Description	Amount (US\$)	Funding status
Ethiopia	Humedica	Maintain basic medical care and strengthen health capacity in Dollo and Bokolomanyo districts refugee camps	\$0	Commitment
Ethiopia	Humedica	Maintain basic medical care and strengthen health capacity in Dollo and Bokolomanyo districts refugee camps	\$1.322.066	Commitment
Ethiopia	World Food Programme	Food aid for internally displaced persons and refugees in Ethiopia	\$0	Commitment
Ethiopia	World Food Programme	Food aid for internally displaced persons and refugees in Ethiopia (2020 portion)	\$4.444.444	Paid Contribution
Ethiopia	World Food Programme	Humanitarian assistance	\$2.844.141	Paid Contribution
Ethiopia	United Nations High Commissioner for Refugees	South Sudanese Refugees population - Country not determined	\$3.240.486*	Paid Contribution
Ethiopia	HelpAge International	Integrated humanitarian Response	\$153.409	Paid Contribution
Ethiopia	HelpAge International	Improvement of nutrition, health and protection for particularly vulnerable internally displaced persons in the Oromia region	\$0	Commitment
Ethiopia	HelpAge International	Improvement of nutrition, health and protection for particularly vulnerable internally displaced persons in the Oromia region	\$588.235	Commitment
Ethiopia	Norwegian Refugee Council	Improved access to livelihoods and basic services for vulnerable populations affected by displacement in the Benishngul Gumuz region, Ethiopia	\$0	Commitment
Ethiopia	Norwegian Refugee Council	Improved access to livelihoods and basic services for vulnerable populations affected by displacement in the Benishngul Gumuz region, Ethiopia (2020 portion)	\$1.176.471	Commitment
Ethiopia	Plan International	Cross-country project to protect children and adolescents affected by the SSD crisis in Ethiopia, Sudan, South Sudan and Uganda	\$0	Commitment
Ethiopia	Plan International	Cross-country project to protect children and adolescents affected by the SSD crisis in Ethiopia, Sudan, South Sudan and Uganda (2020 portion)	\$398.180	Commitment
Ethiopia	World Food Programme	Food aid for internally displaced persons and refugees in Ethiopia (2020 portion)	\$2.777.778	Commitment

Government of Germany				
Host country	Destination organization	Description	Amount (US\$)	Funding status
Ethiopia	International Organization for Migration	Emergency aid for internally displaced persons in Ethiopia	\$0	Commitment
Ethiopia	International Organization for Migration	Emergency aid for internally displaced persons in Ethiopia (2020 portion)	\$1.175.088	Commitment
		Total amount for Ethiopia	\$18.120.298**	
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Support for Syrian IDPs and refugees	\$0	Commitment
Jordan	Malteser International Order of Malta World Relief	Emergency medical assistance for conflict-affected internally displaced persons and residents in the Turkish-Syrian border area	\$0	Commitment
Jordan	CARE International	Support and protective measures for crisis-affected Syrian refugees and Jordanians in five Jordanian cities	\$0	Commitment
Jordan	CARE International	Support and protective measures for crisis-affected Syrian refugees and Jordanians in five Jordanian cities. 2019: 1,500,000 €; 2020: 1,500,000 € (2020 portion)	\$1.668.521	Commitment
Jordan	KFW Development	UNICEF Macanic Centres in Jordan offer non-formal education, especially to Syrian refugee children, consisting of learning support, child protection measures with violence prevention, early childhood education, life skills and social education measures for young people. This benefits both children who are not enrolled in schools and children who are formally educated. The project also aims to improve access to educational and child protection measures for needy children and young people (BMZ 2019.1827.5)	\$11.037.528	Commitment
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Support for Syrian IDPs and refugees (2020 portion) for regional Syria 3RP of multyear 2017 - 2020	\$28.409.090*	Paid Contribution
Jordan	World Food Programme	Jordan - 3RP	\$693.642	Paid Contribution
Jordan	World Food Programme	Jordan - 3RP	\$279.642	Paid Contribution
Jordan	World Food Programme	Jordan - 3RP	\$279.642	Paid Contribution
Jordan	MEDAIR	Life-saving humanitarian assistance for refugees and vulnerable Jordanians in Jordan through community health and cash for health assistance	\$0	Commitment

Government of Germany				
Jordan	MEDAIR	Life-saving humanitarian assistance for refugees and vulnerable Jordanians in Jordan through community health and cash for health assistance	\$577.440	Commitment
Jordan	Jordan Humanitarian Fund	Jordan Humanitarian Fund (JHF) [OCT 7015]	\$2.171.553	Paid Contribution
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Against Other Operations in MENA linked to Syria 3RP	\$25.563.891*	Paid Contribution
Jordan	International Labour Organization	Employment through Labour Intensive Infrastructure in Jordan - Phase V (BMZ)	\$7.632.547	Paid Contribution
Jordan	International Labour Organization	Employment through Labour Intensive Infrastructure in Jordan - Phase IV (BMZ)	\$21.400.000	Paid Contribution
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Against Other Operations in MENA linked to Syria 3RP	\$27.225.544*	Paid Contribution
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP No Sector Earmarking	\$5.455.506	Paid Contribution
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP No Sector Earmarking	\$8.351.315	Paid Contribution
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP No Sector Earmarking	\$33.684.428	Paid Contribution
Jordan	World Food Programme	Food assistance and nutrition aid for vulnerable Syrian refugees in Jordan	\$0	Commitment
Jordan	World Food Programme	Food assistance and nutrition aid for vulnerable Syrian refugees in Jordan (2020 portion)	\$53.317.536	Paid Contribution
Jordan	Syria Cross-border Humanitarian Fund	Syria Cross-border Humanitarian Fund (SCHF) OCT 8410	\$11.750.881*	Commitment
Total amount for Jordan			\$239.498.706**	
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Support for Syrian IDPs and refugees	\$0	Commitment
Lebanon	Malteser International Order of Malta World Relief	Contribution to an improved Resilienz of refugees and taking up municipalities in the district Baalbek, governorate Baalbek-Hermel (Lebanon) by strengthening of the Lebanese health system	\$7.219.821*	Commitment
Lebanon	World Food Programme	Humanitarian Assistance to Syrian and Palestinian Refugees in Lebanon	\$0	Commitment
Lebanon	Arche Nova E.V. - Initiative for People in Need	Lebanese and Syrian families have equal access to safe drinking water and improved sanitation systems. This helps to prevent water-induced diseases and reduce social tension.	\$3.688.525*	Commitment

Government of Germany				
Lebanon	World Food Programme	Humanitarian Assistance to Syrian and Palestinian Refugees in Lebanon (2020 portion)	\$38.002.172	Paid Contribution
Lebanon	KFW Development	The project objective is to improve access to high-quality services for Syrian and Palestinian refugees and the local population. The aim is to contribute to social stability in the host communities and to the promotion of the peace process.	\$1.144.846*	Commitment
Lebanon	KFW Development	Improve the living conditions of the population affected by the ongoing crisis in and around Palestinian refugee camps in Lebanon.	\$23.890.785*	Commitment
Lebanon	World Food Programme	Strategic Outcome 2 (SO2):Vulnerable women and Men in targeted refugee and Lebanese communities sustainably improve their skills, capacities and livelihood opportunities by 2020” (Resilience)Strategic Outcome 3 (SO3):” Vulnerable populations in Lebanon are enabled to meet their basic food needs al year long” (National Poverty Target Programme (NPTP)	\$120.022.753*	Commitment
Lebanon	Malteser International Order of Malta World Relief	Emergency medical assistance for conflict-affected internally displaced persons and residents in the Turkish-Syrian border area	\$0	Commitment
Lebanon	Deutsche Welthungerhilfe e.V. (German Agro Action)	Rural, Lebanese communities and Syrian refugees in Baalbek-Hermel have improved livelihoods and opportunities in the agricultural sector; social tensions are reduced. Multi year BMZ 2019 - 2022	\$1.993.435*	Commitment
Lebanon	World Food Programme	Humanitarian Assistance to Syrian and Palestinian Refugees in Lebanon (part of 2020 portion)	\$11.376.564	Paid Contribution
Lebanon	Medico International	Providing health services and training to Syrian refugees and vulnerable families in host communities (AA-509 321.50 SYR 19/19)	\$0	Commitment
Lebanon	Medico International	Providing health services and training to Syrian refugees and vulnerable families in host communities	\$1.127.569	Commitment
Lebanon	Deutsche Welthungerhilfe e.V. (German Agro Action)	Rural, Lebanese communities and Syrian refugees in Baalbek-Hermel have improved livelihoods and opportunities in the agricultural sector; social tensions are reduced. Multi year BMZ 2019 - 2022 (2020 portion)	\$683.807	Commitment
Lebanon	World Food Programme	Humanitarian Assistance to Syrian and Palestinian Refugees in Lebanon (part of 2020 portion)	\$16.592.920	Paid Contribution
Lebanon	United Nations Children’s Fund	Lebanon: Supp.the most vulnerable Lebanese and non-Lebanese households wiht impr. (SM180562)	\$4.436.860	Commitment

Government of Germany				
Lebanon	KFW Development	The aim is to make an important contribution to stabilising the host communities in Lebanon and to improve the resilience of the refugees and the local population (BMZ 2019.1851.5)	\$0	Commitment
Lebanon	KFW Development	The objective of the project is to improve the access of Lebanese and non-Lebanese children to formal education in the school year 2019/2020 and to contribute to the creation of an inclusive, child-friendly learning environment at public schools (BMZ 2019.1873.9)	\$60.706.402	Commitment
Lebanon	United Nations Development Programme	The aim is to make an important contribution to stabilising the host communities in Lebanon and to improve the resilience of the refugees and the local population (2020 portion)	\$5.518.764	Commitment
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Support for Syrian IDPs and refugees (2020 portion) for regional Syria 3RP of multyear 2017 - 2020	\$28.409.090*	Paid Contribution
Lebanon	World Food Programme	Lebanon - 3RP	\$1.184.834	Paid Contribution
Lebanon	World Food Programme	Lebanon - 3RP	\$1.184.834	Paid Contribution
Lebanon	World Food Programme	Lebanon - 3RP	\$1.210.176	Paid Contribution
Lebanon	World Food Programme	Lebanon - 3RP	\$1.734.104	Paid Contribution
Lebanon	World Food Programme	Lebanon - 3RP	\$2.516.779	Paid Contribution
Lebanon	World Food Programme	Lebanon - 3RP	\$2.516.779	Paid Contribution
Lebanon	KFW Development	Support to refugees and short-term improvement and reconstruction of infrastructure in and around Palestinian refugee camps Lebanon 2020 (BMZ 2019.1826.7)	\$5.428.882	Commitment
Lebanon	KFW Development	Support to refugees and short-term improvement and reconstruction of infrastructure in and around Palestinian refugee camps Lebanon (BMZ 2019.1826.7)	\$0	Commitment
Lebanon	Lebanon Humanitarian Fund	Deposit into the Lebanon humanitarian Fund	\$0	Commitment
Lebanon	Lebanon Humanitarian Fund	Lebanon Humanitarian Fund (LHF) [OCT 7018]	\$2.714.441	Paid Contribution
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Against Other Operations in MENA linked to Syria 3RP	\$25.563.891*	Paid Contribution

Government of Germany				
Lebanon	Malteser International Order of Malta World Relief	Mobile health care for conflict-affected Syrian refugees and the receiving Lebanese communities in relation to the COVID-19 crisis	\$113.636	Commitment
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Against Other Operations in MENA linked to Syria 3RP	\$27.225.544*	Paid Contribution
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP No Sector Earmarking	\$19.000.982	Paid Contribution
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP No Sector Earmarking	\$47.048.134	Paid Contribution
Lebanon	Lebanon Humanitarian Fund	Distribution:Lebanon Humanitarian Fund (LHF) OCT 7079	\$1.764.706	Commitment
Lebanon	Syria Cross-border Humanitarian Fund	Syria Cross-border Humanitarian Fund (SCHF) OCT 8410	\$11.750.881*	Commitment
Lebanon	United Nations Children's Fund	The aim of the project is to improve the access of Lebanese and non-Lebanese children to formal schooling in the school year 2020/2021 (access to education). In addition, the project contributes to the creation of an inclusive, child-friendly learning environment in public schools (quality of education).	\$65.710.872*	Commitment
Total amount for Lebanon			\$541.483.788**	

Government of the Netherlands				
Host country	Destination organization	Description	Amount (US\$)	Funding status
Ethiopia	United Nations High Commissioner for Refugees	South Sudanese Refugees population - Country not determined	\$3.240.486*	Paid Contribution
Total amount for Ethiopia			\$3.240.486**	
Jordan	International Labour Organization	PROSPECTS - Inclusive jobs and education for refugees and host communities in Jordan	\$2.475.247	Paid Contribution
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP Protection (GNLD11-Ref 4000003085-Nov19)	\$2.511.495	Paid Contribution
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP Undefined (GNLD11-Ref 4000003085-Nov19)	\$105.500*	Paid Contribution
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP No Sector Earmarking (GNLD11-Ref 4000003085-Nov19)	\$7.385*	Paid Contribution
Total amount for Jordan			\$5.099.627**	

Government of the Netherlands				
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Lebanon Syria 3RP - Shelter and NFls	\$2.940.880	Paid Contribution
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Lebanon Syria 3RP - Protection and Nutrition	\$1.650.000	Paid Contribution
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Against Lebanon linked to Syria 3RP Protection	\$900.000	Paid Contribution
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP Health & Nutrition	\$750.000	Paid Contribution
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Against Syria 3RP - No Sector Earmarking	\$321.362	Paid Contribution
Lebanon	International Labour Organization	PROSPECTS - Inclusive jobs and education for refugees and host communities in Lebanon	\$3.202.560	Paid Contribution
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP No Sector Earmarking	\$20.000.000	Paid Contribution
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP No Sector Earmarking (CD Description: GNLD11-Ref 4000003085-Nov19)	\$8.000.000	Paid Contribution
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP Undefined (GNLD11-Ref 4000003085-Nov19)	\$105.500*	Paid Contribution
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Syria 3RP No Sector Earmarking (GNLD11-Ref 4000003085-Nov19)	\$7.385*	Paid Contribution
		Total amount for Lebanon	\$37.877.687**	
Government of the Norway				
Host country	Destination organization	Description	Amount (US\$)	Funding status
Ethiopia	Ethiopia Humanitarian Fund	Ethiopia Humanitarian Fund [OCT 6935] (QZA-18/0177-25)	\$473.126	Paid Contribution
Ethiopia	Norwegian Refugee Council	Humanitarian Response in Ethiopia. (QZA-20/0048-5)	\$1.726.765	Paid Contribution
		Total amount for Ethiopia	\$2.199.891	
Jordan	Norwegian Refugee Council	Humanitarian response in Jordan (QZA-20/0048-24)	\$1.777.552	Paid Contribution
Jordan	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East	Jordan UNRWA - Support to Palestinian Refugees from Syria (PRS) 2020(MEU-20/0006-3)	\$1.320.467	Paid Contribution
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Activities in Jordan under the Regional Refugee and Resilience Plan (3RP) Gender is a strategic element in the program, based on a gender analysis. (QZA-18/0302-5)	\$2.640.934	Paid Contribution
		Total amount for Jordan	\$5.738.953	

Government of the Norway				
Lebanon	Save the Children	Ensuring Education and Protection for Syrian Refugee Children in Lebanon. Protection of children, education in emergencies. (QZA-20/0058-3)	\$465.490	Paid Contribution
Lebanon	Norwegian Refugee Council	Humanitarian response in Lebanon (QZA-20/0048-25)	\$2.539.360	Paid Contribution
Lebanon	Norwegian Red Cross	Humanitarian activities in Lebanon (QZA-20/0075-9)	\$812.595	Paid Contribution
Lebanon	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East	Lebanon UNRWA - Support to Palestinian Refugees from Syria (PRS) 2020(MEU-20/0006-2)	\$3.047.232	Paid Contribution
Lebanon	United Nations High Commissioner for Refugees	Activities in Lebanon under the Regional Refugee and Resilience Plan (3RP) Gender is a strategic element in the program, based on a gender analysis. (QZA-18/0302-4)	\$5.638.192	Paid Contribution
Lebanon	Heartland Alliance International	The project seeks to enhance the safety and wellbeing of Syrian refugee women and girls accessing targeted primary health care centers, and empower them to make informed decisions about their sexual and reproductive health. (LBN-18/0006)	\$242.879	Paid Contribution
Lebanon	The National Institution of Social Care and Vocational Training	The project aims at improving reproductive health of vulnerable women through access to clinics and improving psychological wellbeing of marginalized young girl and boys through music and sports activities in Palestinian camps. (LBN-19/0005)	\$159.117	Paid Contribution
Lebanon	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East	Safety and Security	\$23.144	Paid Contribution
		Total amount for Lebanon	\$12.928.009	
Government of the United Kingdom				
Host country	Destination organization	Description	Amount (US\$)	Funding status
Ethiopia	United Nations High Commissioner for Refugees	United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) Support to Refugees and Migration in Ethiopia	\$3.861.004	Paid Contribution
Ethiopia	United Nations Children's Fund	United Nations Children's Fund (UNICEF) Support to Refugees and Migration programme in Ethiopia	\$12.870.013	Paid Contribution
Ethiopia	NGOs (details not yet provided)	Support to Refugees and Migration in Ethiopia	\$4.521.426	Paid Contribution
Ethiopia	World Bank	Support the refugee related response	\$4.819.510	Paid Contribution

Government of the United Kingdom				
Ethiopia	Ethiopia, Government of	Emergency Humanitarian Support	\$26.420.079	Paid Contribution
Ethiopia	World Food Programme	Support to Refugees and Migration in Ethiopia	\$6.490.304	Paid Contribution
		Total amount for Ethiopia	\$58.982.336	
Jordan	International Medical Corps	Specialised Protection Intervention for Vulnerable Refugees and Host Communities in Jordan	\$2.840.780	Paid Contribution
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Jordan Syria 3RP - with portio nof Shelter NFIs' response	\$11.585.366	Paid Contribution
Jordan	World Food Programme	Jordan - 3RP	\$12.289.780	Paid Contribution
Jordan	Jordan Humanitarian Fund	Jordan Humanitarian Fund (JHF) [OCT 6956]	\$2.484.472	Paid Contribution
Jordan	Handicap International / Humanity & Inclusion	Safety and dignity for Syrian refugees and vulnerable Jordanians with disabilities	\$298.903	Paid Contribution
Jordan	United Nations High Commissioner for Refugees	Delivering cash assistance to refugees	\$9.500.000	Paid Contribution
		Total amount for Jordan	\$38.999.301	
Lebanon	World Food Programme	Lebanon - 3RP	\$24.660.912	Paid Contribution
		Total amount for Lebanon	\$24.660.912	

* This amount is allocated to more than one country and cannot be disaggregated.

** This amount includes funds that have been allocated to more than one country and cannot be disaggregated

Disclaimer: De Jonge Akademie, KNAW, NWO, TNO en VSNU bemiddelen tussen parlementaire kennisvraag en wetenschappelijk kennisaanbod. De informatie in het kader van Parlement en Wetenschap is afkomstig van vooraanstaande wetenschappers, maar niet onderworpen aan peer review en niet door de wetenschapsorganisaties geverifieerd.

Tweede Kamer
DER STATEN-GENERAAL

